

Nepriklausoma

THIS PAPER WAS MAILED
Thursday, June 16, 1988

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 24 (48-ji metai) 1988 m. BIRŽELIO - JUNE 16 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 • 50 c

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

SOCIALISTAI PRANCŪZIJOJE NELAIMĖJO DAUGUMOS

Prancūzijos prezidento François Mitterand'o socialistų partija š.m. birželio 12 dienos rinkimuose nelaimėjo daugumos. Paskutinius balsus skaičiuojant, 577 vietas turinčiame parlamente socialistai gavo 272 vietas, konservatyviųjų partijų grupuotė - 126, centro ir dešiniųjų unija - 129, smulkūs dešinieji - 14 ir komunistai - 26. Fr. Mitterand gali bandyti sudaryti koalicinę vyriausybę su komunistais arba centro partijomis. Komunistų partijos gen. sekretorius Georges Marchais tuojau pat pareiškė, kad jo partija jokių būdu nesusidės su socialistais. Centro ir dešiniųjų partijų vadai kol kas tokios galimybės neatmetė.

53 MILIJONAI SOVIETŲ MOKINIŲ NERASHYS EGZAMINŲ APIE SUKLASTOTĄ JŲ ISTORIJĄ

Šią sensacingą žinią paskelbė LOS ANGELES TIMES, tvirtindamas, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė atšaukė šių metų sovietinės istorijos egzaminą, nes iki šiol mokyklos esą dėdėsiuos melagingą istoriją. Sovietų istorijos perkartinėjimas esąs šiuo metu taip toli pažengęs, kad sovietų istorikai, visuomenės mokslų atstovai ir komunistų partijos teoretikai nebežina, kas tiesa, kas melas, kas išmislai arba faktų klastojimas, norint nuspėti kriminalius prasižengimus. IZVESTIA, vyriausybės dienraštis, paskelbė šią žinią, nurodymas, kad Sovietijoje norima galų gale nebeperduoti melo iš kartos į kartą, ir tokiu būdu įamžinti Stalino politinę ir ekonominę sistemą, kurią ši Kremliaus vyriausybė norinti panaikinti. "Neišmatuojama yra kaltė, kurie nuodijo kartų kartoms protą ir sielas melu" - rašo IZVESTIA. Todėl nutraukimas istorijos baigiamųjų egzaminų buvęs garbingas, tiesus ir blaivus žingsnis. Gal būt tai, kaip niekas kitas, paliudys naujos galvosenos pergalę ir pasiryžimą atmeti senas tradicijas" - rašo dienraštis.

Reikia pripažinti, kad šis žingsnis yra neabejotinai vienas reikšmingiausių, kurį žengė Gorbaciovo vyriausybė tiesos ir persitvarkymo link.

COCA-COLA PREKIJAI PAPIRKO SOVIETUS

JAV federalinės teismo įstaigos tiria, ar Coca-Cola gėrimų gamintojai ne-

papirko kyšiais sovietų valdininkų, kad gautų leidimą savo gėralą pardavinėti Sovietų Sąjungoje. 1977 metais išleistas įstatymas draudžia amerikiečių biznieriams papirkinėti užsienio valdininkus. Atrodo, kad Coca-Cola bendrovė apskundė jos konkurentę Pepsi-Cola bendrovę. Coca-Cola pasirašė su sovietais 6 metų sutartį 1986 metais gruodžio mėn. ir tokiu būdu sudavė smūgį Pepsi-Cola monopolijai, nes ši pardavinėjo savo gėrimą SSSR jau visą dešimtmetį. Per tuos 6 metus Coca-Cola parduos už 1 bilijoną dolerių savo "šlamštinio" gaminio.

Laisvasis Vakarų pasaulis tikrai galėjo rasti ką nors maistingesnio ir sveikesnio pardavinėti Sovietų Sąjungoje, nes amerikietiškos "kolos" nekaip atstovauja vakarietiškoji kultūra.

ANGELŲ MIESTE SUIMINĖJA GAUJAS IR DREBA ŽEMĖ

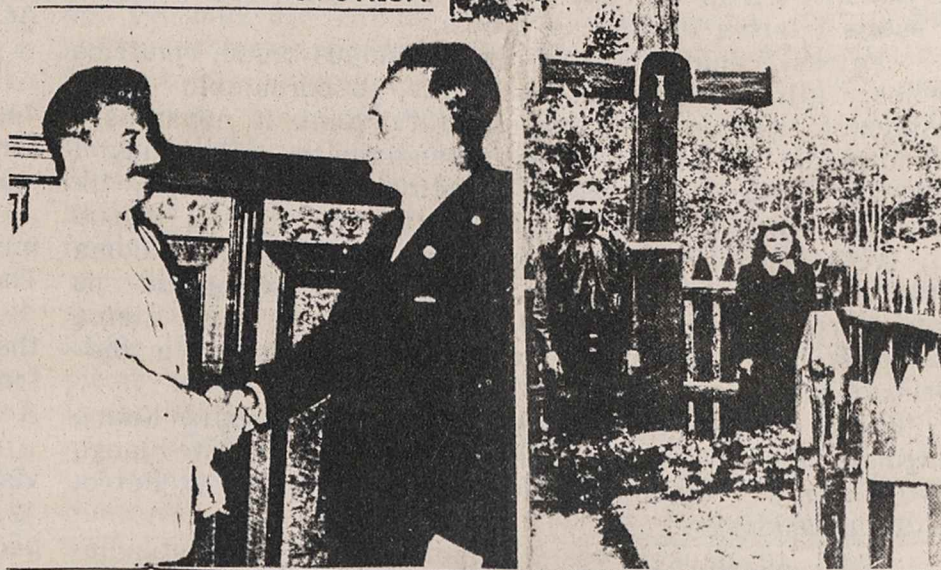
Saulėtoje Kalifornijoje ne viskas visuomet klostosi nerūpestingai ir palaimingai. Štai, birželio 12-tos vakare, 560 kilometrų apimtyje gyvenančius kaliforniečius ir jų gyvenvietes supurtė žemės drebėjimas. Pagal Richter'io skalę, drebėjimas buvo 5.1 stiprumo. Jis centras nustatytas 16 km. į šiaurės rytus nuo San José, kuris randasi tarp Los Angeles ir San Francisco. Tai buvo trečias drebėjimas, užregistruotas seismografo tą pačią dieną. Kiti du drebėjimai įvyko šiaurės ir pietų Kalifornijoje. Drebėjimai jokių didelių nuostolių nepadarė ir Los Angeles mieste, liudininkų tvirtinimu, buvo vos jaučiami.

Tačiau š.m. vasario mėn. prasidėjęs Los Angeles padugnių kvartaluose gajų suiminėjimas vis dar tęsiasi. Tos, daugiausia negrų, gajos terorizavo tų kvartalų gyventojus nuolatinių žudynėmis ir narkotikų prekyba. Iki šiol suimta keli tūkstančiai kriminalistų ir chuliganų.

ISRINKTA PIRMOJI "MISS MASKVA"

Atvirybės ir persitvarkymo dvasioje š.m. birželio 12 d. Maskvoje išrinkta pirmoji gražuolė "Miss Maskva". Ji yra 16-kos metų studentė Maria Kalinina. Tą kapitalistinę nuodėmę papildė ją išrinkdama 13-kos asmenų juri komisija. Gražuolė laimėjo paplaukiojimą laivu po Adrijos jūrą, kelionę į Austriją, daug rožių, tele-

NEMELUOTOJI ISTORIJA

STALINAS IR RIBBENTROPP'AS, HITLERIO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS, PASIRAŠANT SLAPTĄ SUTARTĮ, KURI DAVĖ PRADŽIĄ TRAGIŠKOMS PASEKMĖMS LIETUVAI. DEŠINĖJE - LIETUVIS ŪKININKAS TREMTYJE SIBIRE, PRIE SAVO ŽMONOS KAPO. SOVIETŲ SĄJUNGA PRADĖJO MASINIUS NEKALTŲ ŽMONIŲ - MOKSLO, VYRŲ, VAIKŲ TREMIMUS 1941 m. B I R Ž E L I O mėn. 14-15 NAKTĮ.

vizijos aparatą ir krūvą kosmetikos, kurią dovanavo vakariečių ir sovietų firmos.

Kandidatės buvo vertinamos pagal inteligentiškumą, fotogeniškumą ir sportiškumą. Išlismėse dalyvavo 11,000 žiūrovų. Ovacijomis palydėtas buvo sovietų rašytojas Michail Zadurnovas. Jis linksmo publiką savo sąmojumi, pasiepdamas prekių trūkumus ir biurokratus, kurie priešinosi dabartinėms reformoms. Ovacijų susilaukė jo paskutinis sakinyss: "Mes, maskviečiai, norėtume ypatingai padėkoti Ronald Reagan'ui". Prieš atvykstant JAV prezidentui, buvo apvalyta ir pagražinta Maskva.

PROTESTO DEMONSTRACIJOS PRIEŠ LAISVĄ PREKYBĄ SU JAV

Š.m. birželio mėn. 12 d. visoje Kanadoje įvyko demonstracijų prieš planuojamą laisvos prekybos sutartį su JAV. B. Mulroney ir jo partija, turinti didžiulę daugumą parlamente, nori priversti parlamento narius posėdžiauti visą vasarą ir apriboti debatus, kad galėtų pristumti šią nepopuliarią sutartį. Iš viso, konservatorių partija, nujausdama žiaurų pralaimėjimą sekančiuose federaliniuose rinkimuose, bando žūt būt priimti kiek galima daugiau visokių įstatymų, kurių nepriims sekanti vyriausybė. Rinkimai numatomi šį rudenį arba kitų metų pavasarį. Visi ligšioliniai apklausinėjimai pranašauja konservatorių pralaimėjimą.

MONTREALIEČIAI PROTESTUOJA PRIEŠ ĮSTATYMĄ Nr. 101

Apie 500 montrealiečių sekmadienio demonstracijoje pasmerkė separatistinį įstatymą Nr. 101. Kalbėtojai, palydėti ovacijomis, pa-

vadino šį įstatymą rasistiniu, fanatišku, siauraprotišku ir panašiu į Pietų Afrikos "apartheid" įstatymus. Kitas kalbėtojas pavadino jį didžiuliu melu, separatistų skleidžiama propaganda, kad prancūzų kalba esanti pavojuje. Buvo nurodyta, kad visoje Quebec'o provincijoje tiksliai Montrelio miestas naudojo dar ir angliškų užrašus. Kituose šios provincijos miestuose ne tik angliškų užrašų nėra, bet vos keli kebekuzai kalba angliškai.

Mitingas buvo sušauktas naujo politinio sąjūdžio, pavadinto QUEBEC FOR ALL (Quebec'as visiems!), kuriam vadovauja Carol Zimmerman. Ji tą sąjūdį išteigė prieš kelis metus ir jo nariai kandidatuos sekančiuose provincijos rinkimuose.

Kita grupė, pasivadinus "Entente Cordiale" yra numatiusi per sekančius 3-4 mėnesius surinkti 1 milijoną parašų, kad Montrealyje būtų leisti užrašai prancūzų ir anglų kalbomis.

BUVĘS PEKISTAS GALI BŪTI NEISRINKTAS

Paties Kanados min. pirm. pakviestas kabinetai jo asmeniškai draugas Lucien Bouchard, kaip pranašauja apklausinėjimai, gali pralaimėti už savaitės įvykstančiuose papildomuosiuose rinkimuose Lac St. Jean rinkiminėje Québec'o apylinkėje.

L. Bouchard buvo referendumo metu stambi separatistų figūra ir ragino kvebekiečius atsiskirti nuo Kanados. Todėl, atrodo, panikos apimti Porgresyvieji konservatoriai paskelbė duosią milijonus dolerių šiai provincijai ir pats Brian Mulroney, atvykęs į Chicoutimi, pasakė kalbą, girdamas Bouchard'ą ir savo partiją. Beveik pusė balsuojančiųjų pasisakė esą dar neapsisprendę.

PRANEŠA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Š. m. birželio mėn. 7 d. Beth Tikvah sinagogoje Toronte, Anatolijus Šaranskis supažindino su savo knyga FEAR NO EVIL ir kalbėjo apie įkalinimą Sov. Sąjungoje. Toje vakaronėje dalyvavo Kanados Lietuvių Komiteto Žmogaus Teisėms ginti pirm. dr. Marija Arstikaitytė-Uleckienė. Ji A. Šaranskiui perdavė Kanados lietuvių sveikinimus bei linkėjimus ir jam priminė jo buvimą vienoje celėje su Viktoru Petkumi. Jis atsakė, kad Viktoras Petkus buvo nubaustas už priklausymą Helsinkio grupei. Be to, A. Šaranskis, kalbėdamas apie politinius kalinius, dažnai minėjo ir lietuvius.

Š.m. gegužės mėn. išėjo pirmas numeris Kanadoje redaguojamo baltiečių žiniaraščio, vadinamo BALTIC NEWS FOCUS. Jame aprašomos žinios iš pabaltiečių kraštų ir kiti įvykiai, liečiantys Pabaltijo kraštus.

Žiniaraštį redaguoja latvis Talis Forstmanis. Prenumeratos kaina \$25.- (kanad.) už 6 numerius. Rašyti: Memo to Publishing and Information Services, c/o Quantex Chemical Inc., 29 Trillium Park Place, Kitchener, Ont. N2E 1x1

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

PETRO GRAŽULIO BROLIS REIŠKIA PROTESTĄ

Lietuvos TSR Prokurorui Pareiškimas

Norėdamas įvykdyti kalnomojo brolio Petro Gražulio prašymą, 1988 m. gegužės mėn. 10 d. nuvykau į Pravieniškių lagerį 11 valandą, mane priėmė pats kalėjimo viršininkas. Jis paklausė, kokių reikalų atvažiavau. Atsakiau kad noriu oficialiai perduoti broliui tarybinėje spaustuvelyje išspausdintas religines knygas: Šventą Raštą, maldaknygę ir rožančių. Tomet Pravieniškių lagerio viršininkas pasakė, jog nebus tie daiktai perduoti ir pradėjo visai iš manęs tyčiotis, vadindamas veltėdžiu, mistiku ir kultūros griovėju šalininku. Paklausiau, kokių įstatymų remdamasis jis draudė tikinčiam broliui perduoti Šventą Raštą, maldaknygę ir rožančių, jis atsakė, kad man to žinoti nereikia.

Prašau Jus, Prokurorė, sudrausminti tuos, kurie vadaudamiesi stalinistiniais metodais, pažeidinėja žmogaus teises ir leisti katalikui Petru Gražuliui, kalinamam Pravieniškėse OC-12-8 zonoje, oficialiai perduoti Šventą Raštą, maldaknygę ir rožančių.

Kun. Kazimieras Gražulis, 1988, gegužės 10d.

PETRAS GRAŽULIS DĖKOJA JAV SENATORIAMS UŽ RŪPESTĮ

(New York, birželio 3, LIC) Lietuvių Informacijos Centrai buvo pranešta, kad jaunuolis Petras Gražulis, atliekantis 10 mėnesių bausmę už atsisakymą tarnauti sovietinėje armijoje, dėkoja JAV senatoriams už parodytą dėmesį jo būkle. Vasario 3 d. Senatoriai Frank Lautenberg (D-NJ) ir Donald Riegle (D-MI) pasiuntė telegramą sovietų prokurorui Aleksandriui Rekunkovui, išreiškdami susirūpinimą, kad Gražulis yra baudžiamas pašaikuimu i karinius apmokymus už dalyvavimą taikingose demonstracijose, Maironio minėjime Kaune, Latvijos nepriklausomybės šventėje Rygoje ir pan. Vasario 1d. trys JAV kongresmenai pasiuntė panašaus turinio telegramą Rekunkovui. Balandžio 13 d. penkiasdešimt vienas kongresmenas kreipėsi į TSRS karinį prokurorą Boris Popovą su prašymu, kad Petru Gražuliui kuo greičiau išrūpintų laisvę, nes jų manymu, jis buvo nubaustas už jo religinius bei politinius įsitikinimus. Pateikiame Petro padėką.

Jungtinių Amerikos Valstijų Senatoriams

Petro Gražulio, kalinamo Kaune, OC 12-8 zonoje, Pravieniškėse

P a d ė k a

"Giliai sujaudintas Jūsų dėmesiu ir susirūpinimu mano likimu. Iš visos širdies dėkoju Jums, didžiai gerbiama Senatoriai. Dėkoju jums ne tik savo ir artimųjų, bet ir visų pavergtųjų, kenčiančių už tiesą tautiečių vardu. Apie jūsų telegramą sovietinei vadovybei sužinojavu pasiimtymo metu iš savo brolio kunigo Kazimiero. Jūs susirūpinę, kad sovietai smurtu nesusidorotų su manimi kalnimo metu, ką jie jau bandė daryti po mano teismo. Žinoma, man kelia nerimą lagerio administracijos ir LTSR prokuratūros išpuoliai prieš mane. Tačiau viskas Viešpaties rankose. Nežiūrėdamas į tai, kad apsunkinsiu ir taip nelengvą savo padėtį, negaliu neatsiliepti į jūsų kilnų susirūpinimą pavergtųjų tautų ir atskirų žmonių, tame tarpe ir mano. Negaliu nepadėkoti ir jūsų valstybės vadovui ponui Ronaldui Reaganui, kuris su Dievo pagalba taip uoliai ir nepavargdamas gina tautų ir žmogaus teises. Jo vizito Maskvoje dienomis pasninkausiu nuo gegužės 29 d. iki birželio 3 dienos imtinai. Taip pat raginu visus tautiečius, tiek Tėvynėje, tiek išeivijoje prisidėti nuoširdžia malda, kad Dievas palaimintų geros valios senatorius, prezidentą ir jo kelionę, kad ji būtų vaisinga ir atneštų pavergtoms tautoms politinių, religinių ir tautinių laisvų."

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TEL. FONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25 -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

MŪSŲ PARTIZANAI

Petras Vainius (1926-1951)

/ pabaiga /

1945 .II.1 Kalvarijos geležinkelio stotyje 2000 kalinių buvo sukimšti į gyvulinius 18T vagonus pagal A. Solženycino "Gulago salyne" aprašytą "normą": 40 žmonių, viena ginkluotą ne tik automatu, bet ir mediniu 1½ m. plaktuku, vadinamu "kalatuška", sargybiniu, kuris kiekvieną progą padaužo ne tik vagco sienas, bet vartoja kasdieninio patikrinimo pagreitinimui. O dažniausiai tie plaktukai skaldė kalinių nugaras po lenkų organizuoto ir iš dalies pavykusio pabėgimo ties Kaišiadoriais.

Taip užkaltame vagone kartu su 40 nelaimės draugų Petras paliko savo mylimą Tėvynę. Tolstančią užtemdyto Kauno panoramą lietuvių būrelis palydėjo brangiausiais Lietuvos Himno žodžiais: "Lietuva, Tėvyne mūsų..." Po nepaprastai varginančios, nuolatos stoviniuojant ir paleidžiant ir praleidžiant karo ešalonus, 10 parų kelionės sąstatas pasiekė Kalinio miestą. Kelionė, be duonos riekutės ir kopūstų saujelės, didžiausia problema buvo gurksnelis vandens ar malkų glėbelis, kad bent porą valandų galėtume pastovėti prie geležinės krosnelės, dėkoda mi Dievui. Vagonuose teko palikti krūvon suverstus sušalusius nelaimės draugų lavonus, matyt tam, kad ešalono viršininkas galėtų pateikti akivaizdžią etapą ataskaitą.

Tačiau P. Vainiui kartu su 280 likimo draugų neteko patirti net Gulago įstatymais numatyto 3 savaitių karantinio režimo miesto centre esančiame spec. lagery Nr. 140. Juos per gilų sniegą nuvarė 10 km. karinio aerodromo Migalove valymo darbams. Ši baisių kelių išsekę kaliniai nuėjo per 10 valandų, nors gausi sargyba ne tik ragino, bet ir stumdė trofėjinį šautuvų buožėmis. Trumpai teledio pailsėti ant perpildytų barakų narų. Sekančią dieną išvarė anapus užšalusios Volgos vežti durpių upe, patys įsikinkę į didžiules roges. Čia Petrą užgriuvo dar viena nelaimė - po 3½ mėnesio, pirmą kartą apsišvarinant pirtyje ir nuotėlinant drabužius, sudegė visi rūbai. Teko skolintis iš draugų. Varginantis darbas aerodrome, šaltis, menkas maistas greit išsekino glėžną Petro organizmą iki klipatos lygio ir per eilinių medicininių patikrinimų, dar sukūrus legendą apie paveldimas ligas, pavyko įtikinti jaunutę gydytoją, kad pripažintų nedarbingumą. Tačiau neilgai Petras Vainius "atostogavo". Toliau sekė sunkus, labai kenksmingas darbas gumos fabrike. Bet netrukus buvo pervesas į Kalinio centre esančią PFL (Peresyločnyj-filtrovočnyj lager) sveikstančiųjų komandą. Čia lageryje zonoje dalyvavo Tomkaus vadovaujame lietuvių chore, kurio dalyviai gaudavo papildomą dubenėlį sriubos. Čia atmintingą gegužės 9 naktį, džiūgaujantių sargybinių šūvių pažadinti ir suvaryti į buvusią miesto pionierių rūmų salę, kaliniai sužinojo apie jų šventę, lietuvių choristai jų garbei turėjo atlikti internacionalą. Tačiau jokio džiaugsmo nebuvo lietuvių, estų, latvių ar lenkų veiduose. P. Vainius jau tada pajuto, kad jam, atskirtam nuo Tėvynės, II pasaulinio karo dar nepasibaigė. Tačiau niekas nepagalvojo, kad mirties pjūtis Lietuvoj dar tęsis ilgus 8 metus, o jo sukury atsidurs ir jis - eilinis Kauno priemiesčio jaunuolis.

Kalinio PFL lietuviai laikėsi labai vieningai ir organizuotai, vienas kitam stengėsi padėti, dažnai rinkdavosi bendrai malda, tam išnaudodavo choro repetitijas. Kritišku momentu visuomet sušelpdavo koki nors nuo bado išsekusį jaunuolį. Tikras Kačerginės "proletariato" atstovas, labai jautrios širdies žmogus, visų vadinamas Aleksandru, kurio vienintelis turtas tebuvo šmaikštus liežuvis, atvedęs jį į kalėjimą. Kai kam pavykdavo pritaikyti savo specialybes: už duonos kepaluką siūdavo rūbus apsaugos viršininkams ar piešė karininkų žmonoms portretus ar paveikslus, kaip kad A. Juočeris pakėlęs visus gėstus ir NKVD kankinimo metodus. Viskas buvo vertinama duonos poreikiu. Kas išsaugojo koki nors padoresnį rūbą, mainė į duonos kashnė. O neturintiems ką mainyti, teko tenkintis tik kalbomis apie kažkada mamos ruošų patiekalų receptus.

Iš Kalinio PFL lietuviai buvo išblaškyti po visą Gulago salyną vergiškam darbui, kaip pigiausia darbo jėga. Tam buvo pasitelktas tarybinės Temidės visagalis 58 straipsnis ir pagal jį beveik visiems paskirta 10 metų bausmė. Tačiau mokytoji J.S. teko visą mėnesį kankintis mirtininkų kameroje Kalinio kalėjime, kol mirties bausmė buv pakeista 10 metų konclageriu. Nuo tokio likimo tris Kaunos moksleivius, V.M., G.P. ir A.K. išgelbėjo tik labai jaunas amžius. 1945 metų vasarą dalis senų ir visai nekaltų žmonių, jau tapusių klipatonis, buvo paleisti į namus.... mirti. Taip atsitiko su kauniečių prekybininku A. Skripkumi. O nesvetingoje Kalinio žemėje amžinam poilsiui liko ne vienas šimtas bado ir ligų iškankintų lietuvių. Jų tarpe konclageryje daug iškentėjusių tėvų ir sūnų Deksnius, Tamošiūnus amžiams išskyre broliški kapai miesto pakrastyje. Čia ne tik sūnus negalėjo palaidoti tėvo, bet ir kunigui buvo uždrausta atlikti humanišką paskutinės kelionės misiją. Net lentų karstui

nenumatyta mirusiam kaliniui. Gulago žnyplėse amžinai pražuvo Kauno gimnazistas Andriukaitis. Su palaužta sveikata po 10 katorgos metų sugrįžęs K. Blažys, neužilgo mirė. Toks pat likimas ištiko ir Č. Soinską. 3 mėnesius Kalinio centrinėje ligoninėje su mirtimi galynejosi VIII gimnazijos mokinys A.K. ir tik jaunas organizmas sugebėjo palenkti giltinės ranką, įveikiant alimantarinės distrofijos pasekmes, tuo tarpu jo mėtina kankinasi šiaurės Rusijos konclageriuose. Iš kauniečių gimnazistų ratelio tik vienam J.V. pavyko po 8 mėnesių ištrūkti iš konclagerio ir 1945 m. vasarą atsidurti prievartiniam darbe, atstatant Talino uostą, o po to, po 2 metų pirmam grįžti į gimtąją Kauną. Ir tai tik per "Švedišką srovę", kurią taip akivaizdžiai aprašė A. Soleženyčinas "Gulago salyne". O ją sudarė 1941 m. Švedijoje interpuoti keli šimtai tarybinių jūreivių, 1944 m. rudenį sugrįžusių į Leningradą, kur iš karto buvo suimti ir atvežti į Kalinio PFL. Čia dalis jų pateko uostų atstatymo darbams "NKVD-spectroj" sistemoje. Prie progos reikia pažymėti, kad ta pirmoji "Srovė" tuom ir išseko, nes jau 1945 m. vasarą dviem lietuvių "jūrų vilkams" pavyko išsokti iš laivo Helsinkyje reide ir, laimingai pasiekus laisvojo pasaulio krantus, išaiškinti koks "rojus" laukia repatriantų Tėvynėje.

Petrui Vainiui nepavyko pasinaudoti šiuo "langu" ir laisvę, bet pasibaigus karui ir reformuojant Kalinio PFL sistemą, buvo nesurasta jokios kaltės ir 1945 m. vasarą jis atsiduria statybos batalionuose. Išstisus 2 metus tiesia Narvos-Leningrado dujotiekį, kur nepakeliamomis vergiško darbo sąlygomis gimė idėja "šiuoliui ir laisvę". Visą mėnesį klaidžiodamas miškų takais ir takeliais, dosniai šelpiamas estų ir latvių ūkininkų, laimingai įveikė 600 kilometrų atstumą ir 1947 m. rudenį pasiekė Tėvynę, kur pailsėjęs pas gimines Zarasų krašte, atvyko į gimtąją Kauną. Neturėdamas dokumentų ir nejausdamas jokios kaltės, pranešė visą teisybę saugumo organams, tačiau nerado jokio užtarimo, o po kelių savaitių, pamatęs atvykstantį karinį patrulį, išsoko pro langą. Šis paskutinis jo suolis į laisvę užsėstė 4 metus.

Petras Vainius iš prigimties ramaus būdo, jautrios širdies, giliai religingas jaunuolis, bendraamžių tarpe pasižymėjo sąžiningumu, moraliniu tvirtumu ir nepaprastu patriotizmu. Ryžtingas savo sprendimuose, ir neinas į kompromisą su savo sąžine, jis nematė kitos išeities, tik ginkluotą kovą, į kurią jį, kaip ir tūkstančių kitų jaunuolių, įvėlė brutali pačių okupantų ir jų pakalikų vykdoma Lietuvos pavergimo politika. "Sakalo" slapyvardžiu jis veikė tarp Rumiškių ir Pravieniškių, kur 1951 m. žiemą užkluptas viso būrio KGB-istų, atsisakė pasiduoti ir didvyriškai žuvo.

Kartu suimta ryšininkė, vėliau žiauriai tardyta Kauno saugume. Inscenizuojant savižudybę, pro IV aukšto langą buvo išmesta į kiemą. Ne kitoks likimas būtų ir Petro, jei būtų pasidavęs.

Taip, tesulaukęs vos 24 metų, kaip ir tūkstančiai nežinomų lietuvių ligioje kovoje žuvo laisvės kovotojas PETRAS VAINIUS.

Liko neįgyvendinti siekliai, romantiškos jaunucio svajos.

Jau trečdalis amžiaus skiria nuo tų istorinių įvykių. Lietuvos partizanų aukos nebuvo beprasmiškos. Šiandien jaunoji karta jų žygius tęsia jau kitomis priemonėmis.

Niekada nesužinosime, kur Petro Vainiaus kapas, tačiau jo atminimas ir žygdarbiai niekuomet neišblės. Jį pažinojusį bendraminčių tarpe.

Arūnas Vaitkus, Kaunas, 1980.VI.29.

As: Dievas ir Tėvynė, Nr. 19, 1981. Lietuvos Pogrindžio Spauda Nr.17. Išleido Pasaulio Lietuvių Bėndruomenė./

IŠ PROF. ROMO V A Š T O K O KALBOS BALTU VAKARE OTTAWOJE, 1988 M. GEGUŽĖS MĖN. 11 D.

"There is a story making the rounds in Moscow these days about a Soviet scientist who invents an immortality pill. The Central Committee has a long debate on who should get it and finally decides to resurrect Lenin.

The pill works, Lenin comes back, gets his old office in the Kremlin, but after seeing what life is like in the Soviet Union, he disappears. Nobody can find him anywhere. Finally after a long search, they see a note on his desk. It says: Gone back to Zurich. Got to plan the revolution all over again."

The changes that are taking place in the Soviet Union today are exposing the many structural problems of the constituent republics and the Baltic states.

The conditions that have brought about "perestroika"- restructuring - are so pervasive that any remedies are likely to touch every region of the Soviet Union and every level of Soviet society. Also, because this reconstructing is such an ambitious program, regardless of its success or failure, it will have a fundamental impact on the fate of the Soviet Union for many years to come.

It is worth remembering that when Nikita Khrushchev fell from grace in 1964, the very word "reform", as well as any mention of the 20th Congress where Khrushchev denounced Stalin, became dangerous and cost many supporters of this course their political careers. The slogan "stability" was put forward by Khrushchev's successors and stayed in place until 3 years ago.

So it is precisely because the Soviet Union appears to be at a crossroads, that this is an important moment for the West and a critical time for all of us who have always been concerned about the fate and the freedom of the people of the Estonia, Latvia and Lithuania. It is also a time when Canada and the West can take steps to influence the course of "perestroika" for the better.

The biggest problem that faces Mikhail Gorbachev is economic. In a speech to the Central Committee in February 1988, he pointed out that during the Brezhnev years economic growth had been artificially hiked by the sale of oil at high prices and the accelerated sale of alcohol.

"If we purge economic growth indicators of the influence of these factors," Gorbachev said. "It turns out that, basically, for four-five year periods there is no increase in the absolute growth of the national income and in the 80's, it had even begun to fall. That is the real picture, comrades!"

This stunning revelation is the clearest statement to date of the economic dead end the Soviet Union has reached. It means that our own estimates of Soviet

growth of 3% yearly have been wrong. The economy in fact has been stagnant. It also means that military expenditures must represent an unbearable 20% of the G.N.P. as opposed to 13%, as we had assumed. (Canada's military costs, by comparison, are just over 2%).

Add to this the burden of exporting and maintaining socialism in Cuba, Ethiopia, Angola, Yemen, Afghanistan, Nicaragua and Eastern Europe.

Add, too, the drain and permanent brake on the economy caused by the huge and inert Soviet bureaucracy. A problem that Gorbachev is addressing by announcing his intention to let three million bureaucrats go over the next two years and a further 13 million over the next twelve years.

The sum total of these factors means the Soviet economy has fallen hopelessly behind and if it did not have 3.7 million men under arms and some 25,000 nuclear warheads, the Soviet Union would be considered a third-world country. Gorbachev's mission, as he himself has said, is to make the Soviet Union "a real super power", by applying "perestroika" and "glasnost" to effect economic growth.

But the great paradox of "perestroika" is that it can no longer be limited to the economic conditions it sets out to correct. It challenges the very foundations of the Soviet State - the ideology that has guided the economy into the present mess and the artificiality of the bonds that have held the Soviet empire together.

"Glasnost" - openness - the very means by which "perestroika" is to be implemented, now acts to expose all the political, social and cultural problems that have been repressed, censored or ignored for so many years. This exposure then fosters demands to have the problem resolved. And one of the most pressing problems is the nationalities issue. (to be continued)

BALTIC WORLD COUNCIL COMMENTS ON PROTEST ACTIONS IN LITHUANIA

(Excerpts)

... The religious services held on Sunday, February 14, were not ordinary ones. Their motto was the demand for national and religious freedoms. It is therefore legitimate to speak of protest actions.

The Soviet side asserts that only "a handful of extremists and fanatics" have taken part in these actions. The Baltic World Council vigorously denies this assertion.

Every unprejudiced observer must find it strange that the responsible authorities are afraid to allow reporting from Lithuania, as it is guaranteed in the Helsinki Final Act.

Not a single Western correspondent was allowed to visit the pilgrimage site of Šiluva on Friday, February 12, in order to observe how that place was isolated from people who wanted to participate in the procession. Not one was able to report about the public prayers for national and religious freedom that were held despite obstructions.

No correspondent was able to travel freely around Lithuania on Sunday, February 14, in order to get firsthand impressions of the religious services for national freedom...

The Baltic World Council charges the political power holders in Moscow with feeding the world public opinion with "Potemkin Villages" on the subject of Lithuania. Simultaneously, the Baltic World Council charges the Soviet State president Andrey Gromyko with cynically insulting the Lithuanian nation.

On February 5, the Soviet State president visited the Lithuanian capital Vilnius, and publicly declared there that "only a few lunatics" could not understand that the "Soviet power in Lithuania was ever as mighty as now".

The protests of February 13 and 14 show that it is not a matter of "a few lunatics", but a considerable portion of the 3.5 million strong Lithuanian nation, of people who took enormous risks to be punished for their courage.

The Baltic World Council also states, that the Soviet president Gromyko is wrong to assert, as he did in Vilnius, that the Soviet power is stable. The protests actions indicate the opposite. It appears that never before was the Soviet sway over Lithuania as unstable as today. February 16, 1988.

"GLASNOST" IGNORES OCCUPATION OF BALTIC STATES

..."Beyond Lenin, Soviet foreign policy activities remain a forbidden subject for criticism. Some journalists and scholars are beginning to admit that Moscow's international conduct over the years was less than perfect. Yet they stop short of acknowledging that at any point the USSR indeed did terrible things to other nations.

The Soviet-Nazi pact, the aggression against Finland, the occupation of the Baltic states, the imposition of Soviet control over Eastern Europe, the suppression of the East German uprising in 1953 and the Hungarian rebellion in 1956 and the crushing of "the Prague Spring" in 1986 continue to be portrayed as necessary and honorable steps. And the Soviet coverage of the war in Afghanistan still does not incorporate an admission that the invasion of that country was not just a costly error of judgment but an act of brutal aggression.

For many, the main problem with the Soviet regime is not its mistreatment of dedicated Communists, but rather repression and coercion directed against all those considered to be on the other side of the barricade.

Gorbachev should be able to understand that the Soviet historical record cannot inspire particular confidence in the West regarding Moscow's present intentions. A great deal of truth - including very uncomfortable truth - about past Soviet performance should be allowed to surface in the USSR before Gorbachev's talk can be taken at face value".

(Dimitri Simes, "Despite Glasnost's Light, History is Kept Dark", Newsday, Feb. 12, 1988).

Non-Russian Itelligentia Venting National grievances.

"... Armenia is one of the last Russified of the non-Russian republics. If Armenians feel there are problems of this nature with the official nationalities policy, one can only imagine, what intellectuals in the Ukraine, Belorussia, Moldavia, the Baltic states and Central Asia think. In all of these regions, the intelligentia are taking 'glasnost' and 'democratization' at the face value and are venting national grievances".

(Bohdan Nahaylo, "Non-Russian Soviets Test Glasnost", THE WALL STREET JOURNAL, March 17, 1988)

VILNIUS - LIETUVOS

Trumpo, bet aršaus karo tarp Lenkijos, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos mūsų dūmams išsiskleidžius, sekė mums lietuviams gana idomūs ir džiugūs įvykiai. Milžiniškoji Tarybų Sąjunga pradėjo su Lietuvos Respublika dialogą, sąrasyje su Vilniaus miesto ir dalinio jo krašto sugrąžinimu. Tas porą savaitių trukęs pokalbis užsibaigė abiejų valstybių savitarpio pagalbos sutartimi.

Spalio 10-11 dienomis, maždaug jo užgrobinio metinių laikų, per visą Lietuvą nuaidėjo ilgai laukta džiugi naujiena - senoji Lietuvos sostinė, karalių miestas VILNIUS atgautas! Ilgai ir nekantriai prie demarkacijos linijos stovėję Lietuvos pulkai, pajudėjo Vilniaus link. Tą visą jų progresą ir džiaugsmingus Lietuvos karių sutikimus Vilniuje ir kitur, sekė su nepaprastu entuziazmu. Visa Lietuva tą dieną sėdėjo prie radijo aparatų ir klausėsi Lietuvos karių žygio į Vilnių kiekvienos detalės, kurios buvo transliuojamos tiesiog su kariuomenės dalinių progresu.

Šis mūsų senosios sostinės sugrąžinimas tačiau, buvo savotiškas Trojos arklys Lietuvai. Už Vilniaus ir tikdalties jo teritorijos sugrąžinimą, Stalinas išsiderėjo iš Lietuvos vyriausybės keletą bazių savo kariniams daliniams. Viena jų turėjo būti pačioje sostinėje, kitos - Alytuje, Prienuose ir kitur. Taigi, Sovietų Sąjungos parodytas Lietuvai draugiškumo gestas turėjo tam tikrą išskaidavimą, kurie vėliau pasirodė buvę mūsų nepriklausomybei labai pragaistingi. Idomus ir drauge Lietuvai kaip valstybei, labai svarbus buvo tas faktas, jog jinai, kad ir labai savo mase maža būdama, vienok sėdėjo už derybų stalo Kremliuje, kaip laisva, suvereninė valstybė, kaip lygus su lygiu, net du kartus, ir ten pasirašė du istorinius dokumentus: vieną su pačiu Leninu, kitą - su Stalinu. Tai liks visiems laikams mūsų valstybingumui neužginčijami ir labai svarbūs dokumentai ateičiai.

Praėjo šalta 1939-40-ųjų metų žiema. Lietuva senąją sostinę veikiai atgaivino ir ekonomiškai atstatė. Gyventojai buvo visi lygiai traktuojami, iškaitant ir gana stambi ir arogantišką lenkų bendruomenę.

Gyvenimas Lietuvoje buvo dar gana ramus ir patenkinamas, kai tuo tarpu karo veiksmai Vakarų bei Šiaurės Europoje jau liepsnojo. Prieš Vokietiją karo stovyje buvo Prancūzija ir Anglija. Šiaurėje - Sovietų mėska užpuolė jų bazių nesutikusią priimti mažytę Suomiją. Tarptautinė padėtis darėsi kaskart sudėtingesnė. Skaitėme godžiai įvykių raidą dienraščiuose XX AMŽIUIJE, LIETUVOS AIDE, kurie itin idomiai ir grafiškai perduodavo karo frontų situaciją. Ypatingai jaudinančios grumtynės vyko šiaurėje tarp mažos, bet narsios Suomijos ir grandiozinės Sovietų valstybės. Mūsų širdys buvo už didvyriškai, bet beviltiškai besiginančią Suomiją. Gelbstint žiemos ir gamtos (geografinės) gynybinės sąlygos, suomia atlaikė sovietinį milžiną gana sėkmingai per visą žiemą, suduodama jam daug skaudžių bei nuostolingų smūgių. Atėjus pavasariui, maza tauta jau buvo smarkiai pervargusi ir ištękliai nualinta. Gabus ir sumanus jų vadas maršalas Mannerheim'as pasiūlė Sovietams taiką, išleidžiant jų bazes ir atsisakant poros geografinių sąnarių. Po šios operacijos, anksčiau geografiniai atrodanti kaip šokanti moteris, Suomija neteko vienos pėdos, kuri buvo per daug arti Leningrado, ir vienos rankos šiaurėje - Petsamo, kuri buvo per daug arti Archangelsko. Taip baigėsi kitas nelygus, bet didvyriškas epizodas.

Suomiai, kaip matysime vėliau, stojo kovon prieš sovietus dar kartą 1941 metais, vokiečių pusėje ir vėl pralaimėjo. Tačiau, nežiūrint net dviejų karų prieš Sovietus (ir abu pralaimėjus), šiandien Suomija vis tebėra laisva ir nepriklausoma valstybė. Tai yra geras įrodymas, jog kovoti, ginant tautos laisvę ir valstybingumą, nėra joks tarptautinis nusižengimas. Atvirksčiai, net ir toks galingas ir gudrus priešas, kaip Sovietų Sąjunga, ypač hegemoniškais Stalino laikais, vis dėlto narsiai besiginančią tautą ir valstybę pagarbiai, nors ir nenoriai, respektavo.

LIETUVOS TRAGEDIJOS PRADŽIA (Nepriklausomybės netekimas)

Po šaltos ir labai nuotykingos žiemos, atplasnajo, kaip visuomet, mielas ir malonus pavasarėlis. Marijampolės Marijonų gimnazijoje mokslas virte virė. Man, antrosios klasės gimnazistui, dalykai klojosi kuo puikliausiai. Aš moksle buvau vėl tiek išgilinęs, kad tą klasę baigiau jau pirmuoju mokiniu. Iš tikrųjų, gimnazijoje stengiausi pirmuoti ne tik moksle, bet ir sporte. Kaip tik tą pavasarį, tuoj po mokslo metų, Vilniuje buvo rušiama visų Lietuvos gimnazijų sporto olimpiada. Mūsų šaunusis kūno kultūros mokytojas Leonas J. Puskunigis labai kruopščiai atrinko ir ruošė mūsų gimnazijos visų klasių sportininkus, visose sporto šakose. Po gerų pasirodymų, į tą rinktinę pakliuvau ir aš. Teko intensyviai treniruotis bėgimuose su kliūtimis, šuoliuose į aukštį bei tolį, jieties metuose ir rutulio stūmimu. Mokytojas L. Puskunigis, pats buvęs Lietuvos rutulio bei jieties metimo čempionas, gimnazijos rinktinę treniravo su didžiu patyrimu bei autoritetu.

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU". Havelock Ellis

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui parenkti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuvių išeivijai!"

Pagaliau, po labai sėkmingų mokslo metų užbaigimo ir labai intensyvių treniruočių, ta magiška į Vilnių išvykimo data - birželio 14-ji priartėjo. Viskas jau buvo paruošta: maistas, apranga, kelionės planas. Visa mūsų gimnazijos rinktinė turėjo susitikti Marijampolės geležinkelio stotyje anksti rytą, berods, prieš 8-tą valandą. Pakeliui iš namų, einant per gražų Miesto sodą, matome Vytautą (mūsų pamėgtąją "varsavinę"), gatvę nepaprastu greičiu praužiant vieną po kito Lietuvos kariuomenės motociklistus su kulkosvaidžiais priekabose. Kas čia darosi?... Motociklistai kursavo šia Vytauto gatvę pakartotina, kareivinių ir Kauno kryptimis. Jaučiame, kad vyksta kažkas labai nepaprasto, kažkas labai tragiško, baisaus. Mūsų susitikimo punkte, pagaliau buvo pranešta baisiai visus pritenkusi ir nuvylusi žinia: "Raudonoji armija peržengė Lietuvos sienas visu ilgumu. Lietuvos vyriausybė protesto ženklą traukiasi iš Kauno į Prūsų pasienį. Moksleivių olimpiada neįvyksianti!"

... Grįžome namo. Visų krūtinės slegia didis nerimas ir nusivylimas. Taip gaila, kad neteko pamatyti mūsų išsvajotosios sostinės Vilniaus, ten išbandyti mūsų jaunas jėgas. Juk buvo tiek rengtasi, treniruotasi, tiek svajota, prisapnuota... ir štai... Bet didžiausias visų slogutis buvo rūpestis dėl mūsų valstybės likimo....

Ivykiai vijo įvykius žaibo greitumu. Vaziuoju namo į tėviškę vasaros atostogų su labai sunkia širdimi. Neramu rados po visą kraštą. Lietuvos respublikos prezidentas A. Smetona peržengė Lietuvos sieną į Vokietiją. Kaune jau sudaryta nauja, Sovietams priimtina vyriausybė su nauju prezidentu Justu Paleckiu. Raudonoji armija užėmė visą Lietuvą, išskyrus Suvalkiją. Čia dar pora savaitių nesimėte jokių raudonarmiečių dalinių. Žmonės pasklido įvairių kalbų. Suvalkija buvo tapusi lyg ir neutrali zona tarp dviejų galybių - Didžiojo Reicho ir Sovietų Sąjungos, lyg dar nepriklausomos Lietuvos dalelė.

Tik vėliau paaiškėjo, kodėl raudonieji tankai Marijampolėje pasirodė tik birželio mėnesio gale. Mat, per tą laiką tarpe abiejų šių galybių vyko intensyvių derybų dėl šio mažyčio žemės lopinėlio. Originaliai, matyt, per ankstyvesnius sandėrius, o gal remdamiesi praeitų simtmečių sutartimis, vokiečiai turėjo dėl Suvalkijos kokią nors pirmenybę. Sovietai numatė visas tris Pabaltijo respublikas inkorporuoti į savo imperiją ir dar "savanoriškai prašantis", jokių būdu negalėjo prileisti Lietuvos, kaip būsimos tarybinės respublikos, padalijimo. Už tai jie naciams suplikė apie 5-tą milijonų aukso rublių.

Tokiu būdu, tik Kremlui supylus į Berlyno iždines tą sumą pinigų, sovietiniai tankai tepasirodė Suvalkijos laukuose ir miestuose. Labai akivaizdžiai prisimenu savo pirmą ir paskutinį kartą regėtus sovietinius tankus ir jų igulas Marijampolės gatvėse. Tai buvo kaip tik per Petrius, birželio 29 d. Nuvažiuojame į Marijampolę sv. Petro ir Povilo atleidams. Diena buvo tokia saulėta, dangus giedrutėlis. Vaziuojame švariomis ir apytušėmis miesto

PL IV KULTŪROS KONGRESO SVARSTYBOS:

Birželio 24, penktadienį
3:30 v.p.p. - MENO PARODOS ATIDARYMAS
8:00 v.v. - LITERATŪROS VAKARAS

Birželio 25, šeštadienį
11:00 v.r. - Tema - ŠEIMA
2:00 v.p.p. - Tema - LITERATURA

3:30 v.p.p. - Tema - TEATRAS
Visos šeštadienio sekcijų svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje.

Birželio 26, sekmadienį
12:30 v.p.p. - Tema - RELIGIJA
2:00 v.p.p. - Tema - MENAS - DAILE
3:30 v.p.p. - Tema - MUZIKA
Visos sekmadienio sekcijų svarstybos vyks Anapilio salėje.
8:00 v.v. - KONCERTAS

Birželio 27 d., pirmadienį
8:30 v.r. - Tema - SPAUDA IR RADIJAS
10:00 v.r. - Tema - LITUANISTIKA
1:30 v.p.p. - Tema - SO-DŽIAUS MENAS
3:00 v.p.p. - Tema - IŠEIVIJOS IR TAUTOS KŪRYBOS SANKRYŽOJE
Visos pirmadienio svarstybos vyks Loew's Westbury viešbutyje. PL IV KULTŪROS KONGRESO SVARSTYBOS DALYVAUS VISŲ KARTŲ ATSTOVAI JAUNIAUSIAS 22 m. ir vyriausias 81 m. amžiaus.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti IV-jame Kultūros Kongrese.

● MENO PARODA NUO BIRŽELIO 26 d. PERKELIAMA Į ANAPILĮ

● LITERATŪROS VAKARAS vyks 777 Bloor Street West, Bickford Park High School patalpos (metro Bloor & Christie).

● LOS ANGELES lietuvių DRAMOS SAMBŪRIS: Putino drama VALDOVAS, birželio 26 d., 7:30 v.v., Central Technical School, 724 Bathurst St.

gatvėmis. Išukame į didžiąją Vytauto gatvę Rygiškių Jono gimnazijos link. Kaip tik įvažiavus į Basanavičiaus skverą, pamatėme aikštėje bestovincius kelis sovietų tankus. Visi rusvai dažyti, vidutinio svorio, gal T-34 modelio. Jų igulos stoviniavo aplinkui. Apie tankus sukinėjos būrelis berniokų. Raudonarmiečiai atrodė gana draugiški. Mieste jau patruliavo civilinė milicija su raudonais raikščiais ant rankovių. Tai buvo mano pirmasis susidūrimas su naujosios tvarkos, naujos sistemos nešėjais.

Artėjant didžiųjų atleidinių mišių laikui, miestas tiesiog užtvino parapijiečiais iš visų parapijos ir kaimyninių parapijų pakraščių. Giminės, pažįstami, bičiuliai ir gimnazijų kolegos užė ir bendravo, kaip galėjo. Tačiau upas visų jau nebebuvo tas pats, kaip anksčiau. Visi nerimavo.

Liepos mėnesį po visą kraštą vyko karštiligiska kampanija liaudies seimo rinkimams. Agitatorių būriai ėjo per miestelius ir kaimus, ragindami visus balsuoti, bet tik už vieno bloko kandidatus. - Tai kam tie balsavimai įeigu nėra pasirinkimo? - postringavo piliečiai. Buvo žadama ūkininkams nesumokėtų mokesčių atleidimus, nemokamus mokslus ir liginines. Tačiau į visus šiuos pažadus valstiečiai žiūrėjo labai skeptiškai. Rinkimai atėjo ir praėjo. Žmonės, vis dėlto, ėjo ir "balsavo", nes reikėjo atsinešti pasus, kurie buvo stampuojami. Tokiu būdu, nebalavusiems buvo žadamos represijos. Liaudies seimas buvo "išrinktas", kaip jau numatyta. Jau liepos 21 d. to seimo delegacija išskubėjo į Maskvą "Stalino saulės parvežti". Na, ir parvežė!... - Auksčiausios tarybos rezolucija, jog Lietuva jau oficialiai yra inkorporuota į SSSR...

Naujoje sistemoje

Vasaros atostogos praslinko, tarsi nebuvo. Visur viešpatavo nerimas su aibėmis visokių neaiškumų ir neatsakomų klausimų. Senoji administracija buvo iš pagrindų pakeista. Visur sėdėjo nauji "ponai" - draugai. Idomiausia buvo mums moksleiviams, kas per sistema, kur ir kokie mokslai laukia mūsų rugsėjo 1-ją... Viena jau aišku, jog mūsų puikiosios Marijonų gimnazijos jau daugiau nebėr. Joje ištaise raudonarmiečių daliniai. Neaiški yra ir paties vienuolyno padėtis.

Atėjus rugsėjo 1-ajai, brolio dviračiu nuvažiuoju į Marijampolę. Vieskelis po šviežio lietaus buvo slidus ir molėtas. Nusiūri vargais negalais. Priartėju prie Rygiškių Jono gimnazijos, kur buvę Marijonų gimnazistai turėjo prisistatyti. Gimnazijos kiemai ir sodai jau širmuliavo vyrukų ir merginų būriais. Skambėjo įvairios liaudies ir patriotinės dainos. Aš nuvažiuoju pas savo seserį, kuri su savo jauna šeima buvo apsigyvnusi Kauno gatvėje, tik keleta minučių nuo mano naujosios gimnazijos. Padėdu savo dviratį naujojoje gyvenvietėje ir skubu atgal į gimnaziją užsiregistruvimui. Klasės bus mišrios - berniukai ir mergaitės būsime vienoje klasėje. Na, kas link to, mes nieko prieš, - labai įdomu! Tik kaip bus toliau? /b.d./

VIII LAISVOJO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ VENTĖ

KVIEČIAME VISUS Į VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ HAMILTONE
Copps Coliseum, 101 York Blvd, 3:00 v.p.p.

Dalyvauja 54 grupės, per 2000 šokėjų iš Kanados, JAV, Pietų Amerikos, Vakarų Vokietijos, Australijos.

Šventės programoje:

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA, Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd. W. Oficialūs parodos atidarymas su koncertu birželio 30 d., ketvirtadienį, 7:30 val.v.

JAUNIMO ŠOKIAI penktadienį, liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennel West ir 5-th gatvių kampas; pradžia - 8 val. v.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS šeštadienį, Convention Centre, 115 King St. West, dviejose salėse: CHEDOKE - suaugusiems ir WENTWORTH - jaunimui; pradžia - 7:30 val. v., įėjimas - \$ 10.-

SEKMADIENI pamaldos katalikams tame pačiame CONVENTION CENTRE 11:00 val. r. Misių celebruoja vysk. Paulius Baltakis, OFM. Gieda jungtinis Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Prisikėlimo parapijų choras. **Lietuvių evangelikų pamaldos su kun. P. Diliu** - 10:00 val. r. Christ Ev.- Lutheran Latvian Church, 18 Victoria Ave. Gieda Išganytojo Parapijos choras, vad. P. Šturmo.

ORGANIZUOTA EISENA PO PAMALDŲ į miesto centro Gore Park, prie Laisvės paminklo, prisiminti Lietuvos valstybės atkūrimo 70 metų sukaktį, kur žodį pasakys Lietuvių Bendruomenės ir Hamiltono miesto astovai, bus padėtas vainikas.

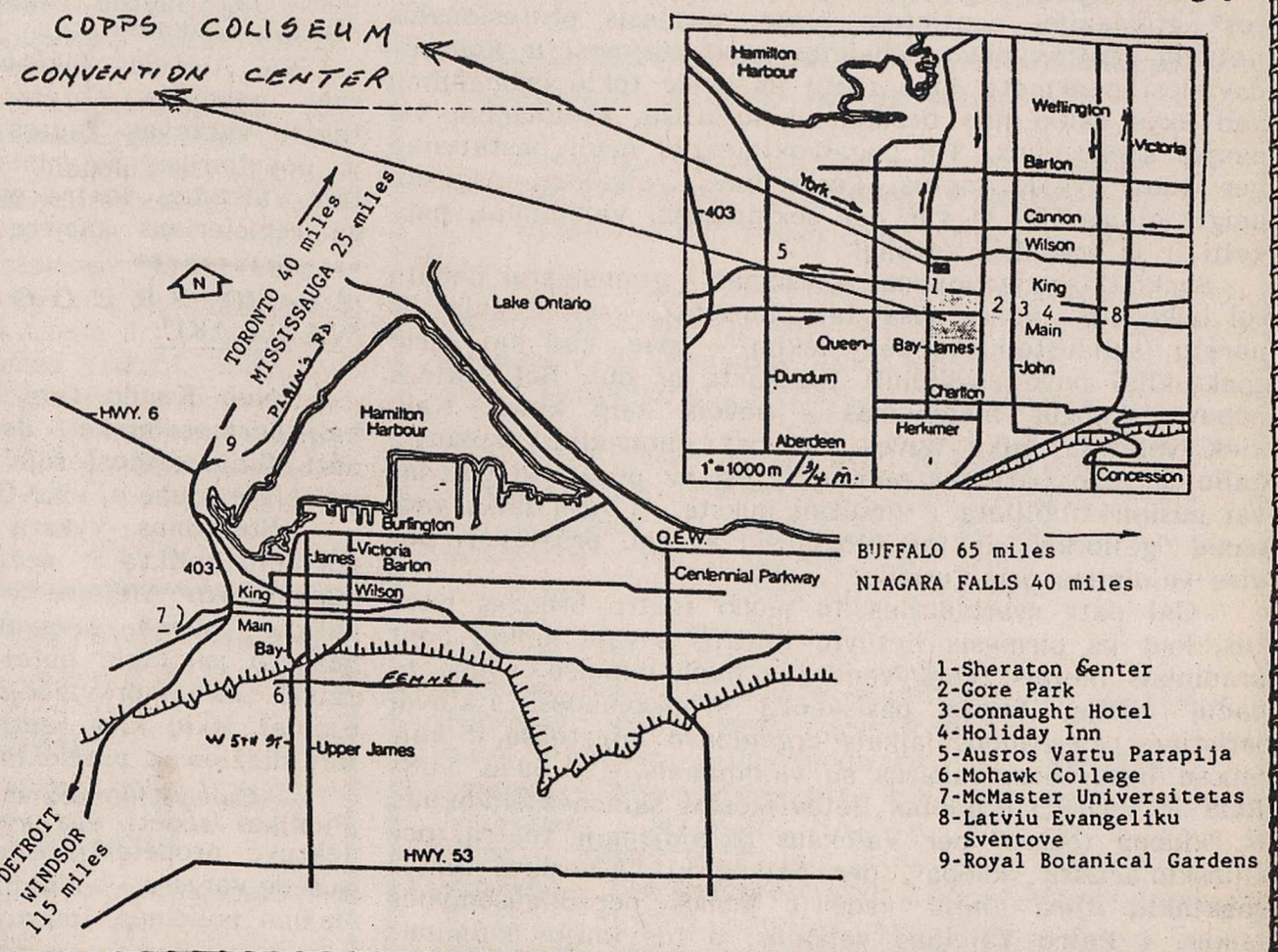
TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS 3:00 val.p.p. Copps koliziejuje; 104 rateliai šokėjų, šventės pranešėjas akt. Arūnas Čiuberkis, muzikinė palyda, vad. muz. Jono Govėdo, vokalinė - Toronto "Volungės" choro, vad. muz. Dalios Skrinkskaitės-Viskontienės, dekoracijos - dail. Rimo Paulionio; bilietus galima įsigyti ir prie įėjimo: \$ 12, \$ 15, ir \$ 18.-

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 8:00 val. v. Convention Centro dviejoje salėse: Chedoke - suaugusiems ir Wentworth - jaunimui. Papildomai paimta dar Ballroom salė greta esančiame Sheraton viesbuty. Į balių bilietai turėjo būti įsigyti iš anksto.

VISAIS ŠVENTĖS REIKALAIS skambinti Tel.: (416) - 523-7143.

MALONIAI LAUKIAME JŪSŲ VISŲ DALYVAVIMO ŠVENTĖJE !

VIII Taut. Šokių Šventės Rengėjai

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Vytautas Plukas

LAIŠKAI SAKALUI h.n.

laike	smegenų peizažas
nemiršančiais	praeities
žilais žiedais	mintys
mintis gyva	nutapo
žaiždomis žydi	beprotišką
žavūs žodžiai	miražą
auksinėj pievoj	gimtos nirvanos
mirtis šienauja	svaiguly
peteliškes	atlieku
supratome	laiko scenoje
sakalas tu	nuogą
ašen žmogus	Edipo gerbėją
vėlokai	pridengtą
susitikom	Euterpės
pavakariais	šviesiu šešėliu
lankyti	rankoj
vakarį brolių	vyčio skydas
pėsčias debesimis	brangus
einu.	mano
*	sakale
geras man	sakyk atvirai
sakale	homo sapiens
mano broli	aš
manyje	iškamša koks
jauti brolių	savo jausmų
vienišas	mizantropas
klaidžiojau	trapus
lig šiolei	kūnas
piramidėse	suaizytas
tamsoje	galeroje
labirintų	vergu
paslėpti	esu.
hieroglifų	*
žodžiai	
Mažvydo	keturiodešimtys
mano žibintai	keturi
klajonėje	kurti varpai
stačiau	trankosi
obeliskus	tylumoje
smiltyse	mano sapnas
gintarų	kankinasi
ieškojau	pakrantėje
džiunglėse	žiloje
meilės	krūvinas rūkas
svečios	tirpsta
savo žemėj	iš lėto
gyvos	vakaruose
Nefertitės	juodas saulėlydis
manos	blėsta
svetimų	šalčiu
pavogtos	tolimų kapų
iš manęs	granito
šypsojosi	krūtininių
sfinksai	šauksmu
vėlei	visur
Odisejui	ir visada
meldžiai	skelbkite
Afroditei	prisikėlimą
bučiavau krūtis	visi
Veneros	anakondos
liemenį	smaugiami
grakštų	bedaliai
glaudžiau	Laokoono vaikai
galvą praradęs	nekalti
šiltus	nūnai
veido bruožus	alpsta
sapnavau	sakale
ašaras	skriski
nemirtingos	į lizdą
Jūrātės	nešk žodį
dabar	ativarams
geriu.	viltį
*	broliams
vaiduokliškas	laisvės
mano	paukštis esi.

/ Dėmesio verta šio eilėraščio struktūra: skaitant nuo pabaigos į pradžią, jis lygiai prasmingas ir įtaigus. Red./

METMENYS, Nr.54:

IŠ MŪSŲ TEATRO PRAEITIES

I. Teatras, i kurį artėja jaunas aktorius

Jurgis B l e k a i t i s

/ pabaiga /

Kai atvykęs Algirdas stojo į netoliese esančios "Aušros" gimnazijos septintąją klasę, pirmasis profesionalus lietuvių teatras buvo bebaigias savo kūrimosi ir konsolidavimosi penkmetį. Šiuo metu jis veikė tokiu išibėgėjimu, kad akys raibo nuo besikeičiančių afišų, skelbiančių vis naujus spektaklius. Tik pagalvokime: 28 nauji pastatymai per tuos dvejus metus, kurie buvę reikalingi Algirdui baigti gimnaziją! O kur dar sėkmingesni vaidinimai, perkelti ir iš praėjusių sezonų!

Sunkiai įsivaizduojamas gausumas - gimnazistui nebūtų nei laiko, nei pinigų visa tai pamatyti, kad ir kaip jis norėtų (skliausteliuose pažymėkim - ypač, kad kai kurie spektakliai buvo suvaidinti tik kartą ar du). Bet teatras nebuvo brangus malonumas - beveik kaip kinas. Kaip kiek vėlesniu laiku buvęs tos pat gimnazijos mokinys, galii iš savo patirties paliudyti, jog už pusę lito galėdavai nusipirkti bilietai į viršutinį aukštą, iš rusų laikų vadinamą "galiorką", ir ten blogiausiai atveju, prastovėti per visą vaidinimą prie turėklo.

Gal pats svarbiausias to jauno teatro bruožas buvo tas, kad jis pirmasis lietuvių teatras savąja kalba, bent pradiniais metais tebegyveno tuo pačiu impulsu, vykdė tą pačią misiją, kuriai pasišventę šviesuomenės atstovai caristinės priespaudos laikais organizavo miestuose ir kaimuose lietuviškus vakarus su vaidinimais. Tai buvo AUŠROS ir VARPO pradėtas lietuviškosios sąmonės žadinimas. Iš "klunų teatro" per Vaičaus Skrajojamąjį teatrą, per Glinskio artistų "kuopą", per palangiški "Amerikos pirtį" spektaklį, tiesi linija vedė į jaunos nepriklausomybės laikus, į Petro Vaičiūno veikalus, o tos linijos kulminacija - ir į Sruogą bei Krėvę.

Kitas pagrindinis bruožas buvo perimtas iš tos kultūros, iš kurios norėta išsiskirti: savo pobūdžiu teatras tęsė rusiškąsias tradicijas - ir tai ne pačias pažangiausias, bet iš dalies jau atgyvenusias prieš Pirmąjį karą, savo dvasia - provinciališkas nors mokytaisi centruose. Visi pirmieji mūsų teatro formuotojai, vadovai, aktoriai buvo mokęsi rusų teatrinėse mokyklose, arba bent vadovavosi rusų teatro pavyzdžiais.

Ypatingai didelių nuopelnų Lietuvos nepriklausomybės prieaušry turėjo kresnas žemaitis Juozas Vaičkus (1885-1935), suruošęs daugybę lietuviškųjų vaidinimų ir pats pasitobulinęs Peterburgo imperatoriškoje mokykloje. Jo suburtas Skrajojamasis teatras tapo pagrindu steigiamajai profesinei Lietuvos "vaidyklai" ir jo Kaune režisuotas veikalas, Hermano Sudermanno "Joninės" 1920 m. gruodžio 19 d. žymi oficialią mūsų teatro pradžią. Lietuviškosios scenos veteranai ir ilgamečiai pagrindinių vaidmenų atlikėjai - Kurmytė, Vaiciūnienė, Vainiūnaitė, Kubertavičius, Dineika, Stanulis - Vaičkaus auklėtiniai. Vėliau prie jų įvairiais keliais prisijungė Rymaitė, Arlauskaitė, Vosyliūtė, Žalinkevičiūtė, Fedotas Sipavičius, Kupstas, Laucius, Petrauskas, Pilka, Tvirbutas ir kiti. Beveik visi jie išėjo rusų teatrinėse mokyklose savo pradinį pasiruošimą.

Iš netrukus pasitraukusio - ar išstumto - Vaičkaus teatro meninį vadovavimą perėmė kitas pasižymėjęs ankstyvųjų lietuviškųjų vaidinimų Peterburge organizatorius Mažosio teatro auklėtinis ir aktorius Kastantas Glinskis (1886-1938). Visi liudijimai sako, kad jis buvo geras organizatorius ir pedagogas, taktiškas asmuo ir puikus, didelio talento aktorius - elegantiškas, išpuoselėto žodžio ir judesio. Apie trejus metus jam teko vienam režisuoti, ir jis tą nastą nešė rūpestingai, sąžiningai, nors režisūros nemėgo ir net nelaikė labai svarbia: jo tradicinio teatro pasirošimo metu režisierius dar buvo ne kažin kiek reikšmingesnis, negu režisūros padėjėjas ("scenarius"). Jo pareiga buvo žiūrėti, kad pagrindinių vaidmenų atlikėjai būtų patogiai įsitaisę scenos centre, visų matomi, pakankamai apsviesti, kad įeidami scenon aktoriai nesusidurtų kaktomusais su išeinančiais, kad jie spėtų gerai išmokti roles ir "susivaidinti". Tad Glinskis, save laikęs tokiu "senovišku" režisierium, nebandė nieko išradinėti, griežtai laikėsi teksto ir autoriaus nurodymų, vengė kupiuruoti, o pagrindinius vaidmenis savo spektakliuose vaidindavo pats. Visa ko centre buvo aktorius, o kitkas neturėjo jo reikšmės. Dekoracijos buvo parenkamos iš esamųjų - Glinskis dar nežinojo kūrinybino dailininko. Šviesos buvo juo paprasčiausios, rampa, nesiekiant jokių spalvinių ar nuotaikos efektų. Nebuvo ir muzikos. Bet išėjęs rusišką, buitiskąją mokyklą, Glinskis stropiai žiūrėjo, kad daiktai atitiktų vaizduojamąją epochą, nors pats veikalas galėjo būti ir visai nebutiškas. Sukonsoliduodamas trupe, jis rūpinosi, kad būtų tinkamų aktorių viesiems tradiciniams amplua: heroiškas meilužis, rezonierius, senis, komikas, charakterinis. Tas pats su moterimis. Buvo ir sufleriaus etatas. O jo gana gausių, virš 30-ties, spektaklių pobūdis dalijosi į tris pagrindines grupes: originalios lietuvių dramaturgijos kūrinių (Putinas, Čiurlionienės) arba vaizduojantys lietuvius (Asnyko "Kęstutis", Slovaackio "Mindaugas"). Iš tarptautinių autorių sąmoningai vengė rusiškųjų, nors juos iš senų laikų geriausiai pažino, bet rinkosi tuo metu garsių autorių visur plačiai vaidinamus kūrinius: Hauptmanno "Vežėjas Henselis", "Paskendęs varpas", Ibseno "Hedda Gabler", Bernardo Shaw "Atskalūnas", "Šokolado kareivėlis", O. Wilde'o "Nerimta komedija", "Lady Widermere vėduoklė". O trečią grupę sudarė vadinamos saloninės ir kitokio plauko komedijos, kurios buvo reikalingos publikai pritraukti bei kasai papildyti, nes rimtesni veikalai retai turėjo pasisekimą. Tarp tų komedijų buvo ne vien kažkoks "Mon Bébė" bei "Potašas ir Perlamutras" - buvo ir Moljero "Žoržas Dandenąs", Scribe'o "Stiklas vandens". O tokie eiklūs-smaikstūs dalykai, kaip "Buridano asilas" grįžo į Vilniaus teatrą dar ir po keliasdešimties metų. "Pirmas skambutis", it kokia klasika, buvo vaidinamas net skurdžioje išeivijos scenoje Vokietijoje po Antrojo pasaulinio karo.

Glinskis sukonsolidavo trupę, pakėlė jos techninę meistrystę, ugdė skoni, o už vis labiausiai darė įtaką savo paties meistriskumu. Iš kaimo kilę jauni aktoriai mokėsi iš Glinskio, kaip iš klumpių iškoti į lakuotinius batus, kaip laisvai jaustis ir judėti vakariniais drabužiais, kaip žaismingai ir lengvai vaidinti komedijoje. Jis buvo žymiausias pirmojo dešimtmečio aktorius. Vienas jį stropiai stebėjęs iš užkulisio ir bandęs mėgdžioti, tuo net papiktindamas Glinski, buvo iškylusis sekančios generacijos aktorius Henrikas Kačinskas.

Pagaliau, kaip pedagogas, Kastantas Glinskis parengė tik vieną, bet gerą savo vadovaujamą vaidybos mokyklos kursą 1931 metais išleisdamas scenon Jukną, Jakavičiūtę, Miltinį, Čaikauską.

Kai Algirdas Jakševičius atsirado Kaune, čia ėjo prie savo pabaigos Antano Sutkaus (1892-1968) valstybinio teatro varžovas Tautos teatras, paskutinį sezoną vaidino jo populiariusis satyrinis "Vilkolakis". Tais pat 1924 metais Valstybės teatre pradėjo savo ilgą, nasia, priestariną režisieriaus karjerą Borisas Dauguvietis (1885-1949).

IŠ BALIO S R U O G O S PRISIMINIMŲ APIE "VILKOLAKI":

Nuo Kauno taip netoli vokiečiai, lenkai, bolševikai, bermontininkai, dar beveik patrankų gaudimas girdėti. Šioje atmosferoje būrelis jaunų poetų ir dailininkų įsisteigia klubą - VILKOLAKI.

Steigimas vyksta karo lauko nuotaikoje. Užima vokiečių paliktą ir nežinia kam tuomet priklausantį namą Laisvės Alėjoje, 3 nr., išlaužia vieną vidaus sieną, pasidaro sceną, savavališkai prijungia elektrą, be jokio patento įsisteigia bufetą ir pradeda "linksmuosius posėdžius" su improvizuojamais vaidinimais. Neturinčiame tuomet jokių kitų teatrų ir klubų Kaune, tie vaidinimai turi didžiausią pasisekimą.

Salė visuomet sausakimšiai pilna stačių žmonių. Publikai sėdėti yra vos keli suolai ir vienas sudužusio lėktuvo propeleris. Užsienio atstovybių galvos, ant langų susėdę, vargsta "vaidinimų" žiūrėdami. Tai buvo satyros, dažnai politinės, improvizuoti linksni vakarai.

/ Lietuva, 1918-38 m./

Sambūriečiams Vincui ir Juozui Piečaičiams,
netekus Motinos

A † A
MARCELĖS PIEČAITIENĖS,
nuoširdžių užuojautą reiškia

LIETUVIŲ AKADEMINIS
SAMBŪRIS MONTREALYJE

Mirus sambūrietei

A † A
ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI
jos vyrą DAINIŲ ir visą šeimą giliai užjaučia

LIETUVIŲ AKADEMINIS
SAMBŪRIS MONTREALYJE

A † A
ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI,

buv. "Gintaro" Tėvų Komiteto sekretorei
mirus, jos šeimai ir artimiesiems reiškiami
nuoširdžių užuojautą -
MONTREALIO "GINTARO"
ANSAMBLIS

Ka mes žinome apie JAUNIMO TEATRĄ? DAUG? MAŽAI ? NIEKO?

Mūsų klausia "PROSPEKTAS" - leidinys, platina mas Lietuvos Jaunimo Teatro gastrolių progą, įdomiai suredaguotas, iliustruotas. Šio Valstybinio Jaunimo Teatro prospektą lietuvių, rusų, anglų ir vokiečių kalbose sudarė Juozas Pocius, Ramunė Zdanavičiūtė, dailininkas Rimvydas Kepežinskas, fotografas Stanislovas Kairys.

Patiekiamos šios informacijos:

- Jaunimo Teatras susikūrė 1965 m., o pirmasis spektaklis buvo V.Šekspyro "Romeo ir Džuljeta";
- per 23 kūrybos sezonus Jaunimo Teatre įvyko 100 premjerų;
- šiuo metu teatro trupėje 43 aktoriai (20 moterų ir 23 vyrai);
- vyriausioji teatro režisierė - Dalia Tamulevičiūtė, režisierius-statytojas - Eimuntas Nekrošius;
- teatre dirba du scenografai - Nadežda Gultiajeva ir Adomas Jacovskis;
- per 1987 metus teatras suvaidino 364 spektaklius, kuriuos matė 161 tūkstantis žiūrovų;
- šiuo metu Jaunimo teatro repertuare - 24 pavadinimų spektakliai;
- teatras yra vaidinęs Talino, Tartu, Rygos, Minsko, Kijevo, Tbilisio, Maskvos ir Leningrado žiūrovams, taip pat rodęs savo spektaklius Jugoslavijoje, Lenkijoje ir Bulgarijoje;
- 1988 m. gegužės mėn. - teatro gastrolės Huston'e ir Chicagoje (su spektakliais "Dédé Vania" ir "Pirosmani, Pirosmani...").

Birželio mėnesį gastroliavo Austrijoje, Vienoje su spektakliu "Dédé Vania".

EIMUNTUI NEKROŠIUI duotas titulas - režisierius-statytojas. Reikia suprasti, kad ne tik "paprastai" režisuoja veikalo tekstą, bet ir apsprendžia visą veikalo apipavidalinimą. Ką jis norėjo pasakyti interviu, duoto 1987 m. "Gimtajame Krašte", lapkričio mėnesį?

"Aš niekada nesigėdinu savo naivumo. Be galo daug yra sudėtingų pjesių, kurių aš kol kas negalėčiau pastatyti. Arba dar man keisčiau, kai režisierius ima "Hamletą" ir dar pradeda kurti savo "filosofiją". Kam? Ten taip viskas painu ir gilų, kad režisieriui nieko kito nereikėtų daryti, kaip viską žiūrovui išaiškinti. Žinoma, pirmiausia išsiaiškinus sau pačiam. Ten viskas parašyta. Bet dažnam režisieriui to neužtenka, jis Šekspyra "praturtina" savais filosofavimais. Ir taip viską supainioja, kad atėjęs į spektaklį žmogus nič nieko nesupranta - net apie ką tas "Būti ar nebūti" monologas. Jam atrodo, kad šnekėjo, šnekėjo tie keisti žmonės ir išsivaikščiojo. Režisieriaus uždavinys (ne vienintelis, bet pirmutinis) - išaiškinti žiūrovui, kas tas "būti ar nebūti". Apie ką jis ir kodėl, suteikti jam realų pagrindą.

"...Aš netikiu ilgalaikėmis kūrybinėmis programomis. Man spektaklis gali gimti turbūt kaip eilėraštis, kurio nenumatys, nesuplanuos. Todėl aš labai sunkiai pradedu. Tarytum viską žinau, aiškiai matai sprendimą, bet trūksta kažko ir tiek. Jeigu netiksliai pradėsi, paskui bus vėlu pataisyti. Pradžioj jau yra ir pabaiga.

...Statant spektaklį, ateina toks kritinis momentas, kai viskas pastatoma ant kortos, ir niekas tau nepasakys, išloši ar praloši. Tarytum eini lynu ir prarandi pusiausvyrą - tuoj nugarmėsi į apačią. Bet iš nežinia kur atsiranda pagalba, išlygini pusiausvyrą ir išsilaukai. Tada turbūt ir esu laimingiausias. Ta pašėlusį lyno vibracija (o jis ir padeda man slysti, baigiant kiekvieną spektaklį) suteikia naujų jėgų, kurių ir neįtari turįs.

...Taip, žodžiai labai daug reiškia šiuolaikiniame teatre. Kas sako, kad aš nepripažįstu ir ignoruoju žodžius, tas klysta. Aš vartoju visus teksto žodžius, kurie yra reikalingi teatriniam veiksmui atskleisti. Kartu su aktoriais su didžiausia pagarba ir malonumu galii skaityti visą tekstą, kurį parašė Čechovas, Šekspyras, Dostojevskis, kiti visų laikų didieji rašytojai... Tačiau reikia prisipažinti, jog ne vien tik žodžiai yra teatro statybinė-tveriamoji medžiaga. Turbūt mūsų regimoji atmintis yra stipresnė už girdimąją atmintį. Žiūrovai gali neatsiminti visų pjesės žodžių, bet jie ilgam atsimins, kaip tie žodžiai buvo pasakyti. Jie atsimins artisto judesius, veiksmo formą scenos erdvėje, bendro vaizdo išpūdį..."

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

• LIETUVOS BUITIES MUZIEJAUS LIETUVIŲ FOLKLORO TEATRAS gastrolia-vo Sibire. Teatrinis žinia-raštis "Teatralnaja vesna" Tomske paskelbė puikiausių atsiliepimų apie jų gastro-les.

Lietuvių spaudoje ra-šoma, kad ilgai pasiliks atmintyje pasirodymai "lie-tuviškame Sibiro miestelyje -Kogalyne, kur mums "a-kompanavusi" dvidešimt trijų laipsnių šaltuką lietu-viai kelininkai tirpdė karš-tais plojimais". /Koks "lie-tuviškas miestelis" gali bū-ti Sibire, tuo labiau Koga-lymo vardu...Gera tik, kad lietuviai geri specialistai

LIETUVOS VARDAS

Pirmą kartą Lietuvos vardą randame užrašytą Kvedlinburgo analuose 1009 m.:

"1009 m. šventas Brunonas, kuris vadinamas Bonifacijum, arkivyskupas ir vienuolis, antrais savo atsivertimo metais, Rusijos ir Lietuvos (Litua) pasienyje, pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių vasario 23 d. nukeliavo į dangų".

Ne ką vėliau su Lietuvos vardu susiduriame ir rusų šaltiniuose. Antai 1040 m. Lietuvos vardas minimas Lavrentijaus metraštyje, kalbant apie Kijevo kunigaikščio Jaroslavo žygį į Lietuvą: "6588(1040) metais Jaroslavas žygiavo prieš Lietuvą".

R. Kulikauskienė

KAS BUVO FRIDRICHAS KURŠAITIS (1806 -1884)

Kai vieną kartą Fridrichas Kuršaitis T i l ž ė j e pasakė pamokslą, tai vietos žmonėms taip patiko jo lietuviškų žodžių tarimas, jog šie tuoj po pamokslą siuntė karaliui "nuolankiausią prašymą", kuriuo melste meldė paskirti jiems kunigą Kuršaitį, - ir jei karalius įvykdysią šitą jų prašymą, tai jie karalių mylėsia taip karštai, kaip gali tik lakštingalėlė mylėti...

Šio prašymo karalius neišpildė. Neįvykdė jis ir daugelio kitų vargšų lietuvininkų prašymų nepersekioti jų gimtosios kalbos. O karaliaus ministras karalystės sei-me iškilmingai pareiškė, kad "lietuviai neturi jokios teisės lietuviams pasilikti".

Alg. Sabaliauskas

M. Akelaitis buvo įdomi, savotiška figūra XIX amž. lietuvių kultūriniame ir politiniame gyvenime. Jo tėvas buvo išvargtas, katorga už dalyvavimą 1831 m. sukilime ir ten mirė (kitomis žiniomis - buvo mirtinai užplaktas Lietuvoje). Anksti mirė ir jo motina.

Vos paauglio metų sulaukęs našlaitis ėmė mokyto-jauti dvaruose. Po kurio laiko (1850 m.) jis pasiekė Var-šuvą, ten mokėsi, įsitraukė į literatūrinį darbą, itin rū-pindamasis lietuvių kalbos reikalais. 1858 m. sugrįžęs į Lietuvą, bendravo su S. Daukantu ir M. Valančium, ketin-damas redaguoti pastarojo sumanytą leisti laikraštį "Pa-keleivingas", bet negavo carinės cenzūros sutikimo.

V. Zaborskaitė (i š "Šimtas Literatūros Mūsų")

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

KAIRĖJE:

Gamtos
bičiulių
iniciatyva
įkurtas
parkas
Alytaus
rajone,
pavadintas
"Dainavos
Legenda"
Skulptūros
liaudies
meistro

Ipolito
Užkurnio.

• KAUNO P. Jašinsko Kli-nikoje atidarytas naujas operacinis blokas. Naujas centras yra aprūpintas mo-dernia medicinine aparatū-ra. Tokiu būdu sudarytos sąlygos geriau ir daugiau gydyti ligonių, pasitobulin-ti Kauno Medicinos Institu-to studentams.

• 24-TASIS " POEZIJOS PAVASARIS" davė naują laureatą- poetą Robertą Keturakį. Jis buvo apvaini-kuotas ažuolo lapų vainiku, jam įteiktas Kauno miesto vykdomojo komiteto prizas už eilėraščių rinkinį "Am-žinai Laikiniai".

Poetai šios šventės proga keliavo po Lietuvą, susitik-dami su skaitytojais, ap-lankė net Tolminkiemį (dar vis okupantų pravardžioja-mą "Čistyje Prudi" vardu), Punksko vaivadiją.

Svečių tarpe buvo kole-gų iš Maskvos, Latvijos, Lenkijos ir R.Vokietijos.

VASARINĖS MAISTINGOS MIŠRAINĖS

Spausdiname keletą re-ceptų maistingų mišrainių, kurios gali atstoti savo maistingumu pietus, ypač vasaros metu.

ITALIŠKA TORTELLINI MIŠRAINE

2 puodeliai sušaldytų ir sukapotų brokolių, morkų ir kalafijorų arba 1 (9 unc.) pakelis sušaldytų artiškų
4 unc. mozzarella sūrio
1 (2 1/2 unc.) skardinėlė suraikytų juodųjų alyvų
4 puodeliai įvairių žalių, stambiai supjaustytų salotų,
2 puod. deli-marinuotų tor-tellini mišrainės
1 pakelis (3 1/2 unc.) suraiky-tos pepperoni dešros
1/2 puodelio tarkuoto parme-zano sūrio.

Jei norima- netiršto, permatomo itališko padažo.

Sušaldytas daržoves per-košti per karštą vandenį, kol atitirpsta. Nusausinti. Supjaustyti mozzarella sūrį į 1/2 inčo kubelius. Nusunkti alyvas. Dideliame salotų dubenyje sumaišyti nusunk-tas daržoves, sūrį, alyvas, žalias salotas, tortellini mišrainę, dešros riekes ir parmezano sūrį. Lengvai sumaišyti, jei reikia - pri-dėti itališko padažo ir dar pabarstyti parmezano sū-riu ..

KIMŠTŲ POMIDORŲ TULPĖS

16 unc. žuvų lazdelių, kra-bo skonio
2 puod. smulkiai sukapoto kopūsto
1 puod. agurkinio tiršto salotų padažo
keletą pašlakstymų "karšto" pipirų padažo
4 vidut. dydžio pomidorai, salotų lapų.

Sukapoti žuvų lazdeles, sumaišyti vidutiniame du-benyje žuvį, kopūstus, salo-tų ir "karšto" pipiro pada-žus ir gerai sumaišyti.

Išpjauti 1/2 inčo iš kiek-vieno pomidoro dugno.

Įpjauti 6 skiltis nuo viršaus iki dugno, jo ne-perpjovus.

Iškloti lėkštes su salotų lapais ir uždėti viduryje pomidoro tulpės, lengvai praskiriant įpjovas. Pripildyti jas mišraine.

VAISIAI IR VIŠČIUKAS

1 vidutinio dydžio kanta-lupė arba "honey dew" me-lonas

1 puod. braškių arba nusėk-lintų raudonų vynuogių
2 dėžėlės 5 1/2 unc. viščiuko gabalų arba sukapoto šalto, kepto viščiuko
2 puodeliai "coleslaw" tirš-tame padaže.

Perpjauti meloną per pusę išilgai, išimti seklas. Dar kartą perpjauti išilgai kiekvieną pusę. Nulupti žie-vę.

Kiekvieną ketvirtį me-lono suraikyti į 3 riekes, supjaustyti braškes ir vy-nuoges per pusę.

Viščiuko gabalus sumai-šyti su "cole slow" (jei viš-čiukas iš konservų dežutės-nusunkti). Pridėti braškių ir vynuogių, lengvai sumai-šyti. Sudėti melono riekes ir ant viršaus-mišrainę.

Vietoje viščiuko galima vartoti 1 dėž. (9 1/2 unc.) neriebią tuną arba rausvą salmoną-lašišą.

VASARIŠKA KALAKUTIE-NOS MIŠRAINE

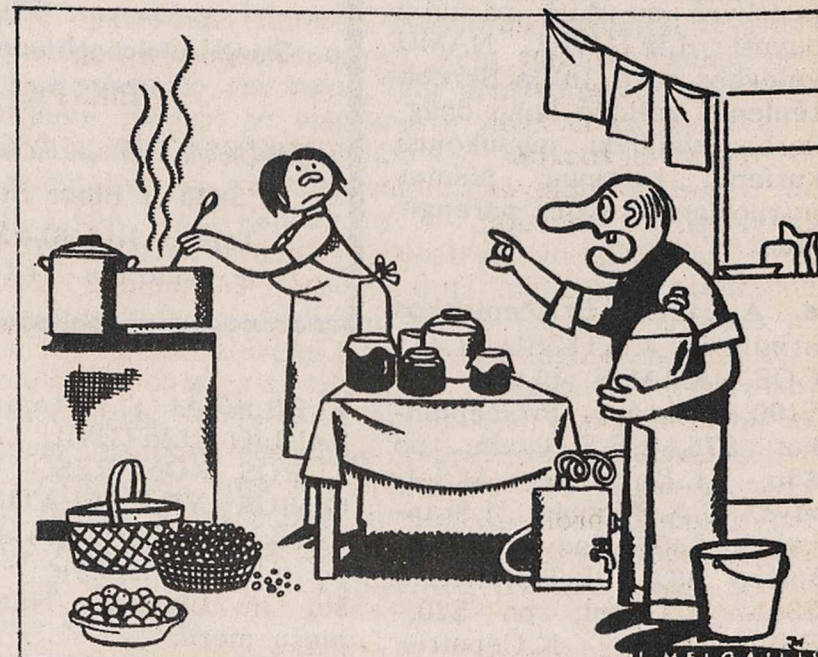
1 puodelis braškių arba 1 dėž. (10 1/2 unc.) konservuotų mandarinų skiltelių
1 1/2 puodelio nusėklintų bal-tųjų vynuogių
2 galvos belgiškų (endivių) arba Bostono salotų lapų
12 unc. suraiktos virtos kalakuto krūtinės pasukų ("buttermilk") arba mėlyno sūrio padažo
1/3 puodelio suraiktų migdolų.

Supjaustyti braškes (ar-ba nusunkti mandarinų skil-tis). Vidutiniame dubenyje sumaišyti braškes (arba mandarinus) ir vynuoges. Su salotų lapais iškloti lėkštes, ant viršaus sudėti kalakutiens ir vaisius. Pa-šlakstyti padažu, apibarsty-ti migdolais.

Šie visi receptai numa-tyti 3-4 porcijoms, paruo-šiami per 10 minučių.

Parinko SMALIŽĖ

KREVI VEIDRODŽIAI

"Nebevirk man tų uogienių. Kiek to cukraus niekams sunaudoji!"
(Iš "Latvija Amerika")

/ Paskutiniu laiku okupuotų Baltijos valstybių maisto krautuvėse pritrūko cukraus. Taip pat trūksta ir miltų, kruopų ir makaronų. Prie krautuvių stovi ilgiausios eilės/.

" Maskvoje kursuoja gandai, kad Sovietų mokslininkai išrado nemirtingumo piliulę. Komunistų partijos centrinis komitetas ilgai diskutuoja, kas turėtų tokią piliulę gauti. Galų gale sutarė prikelti iš numirusių Leni-ną.

Piliulę gerai veikia, Leninas atgyja, gauna savo senąjį biurą Kremliuje, bet pamatęs koks dabar gyvenimas Sovietų Sąjungoje, dingsta. Niekur negalima buvo jo rasti. Galų gale, po ilgų ieškojimų ant jo stalo pas-tebėjo raštelį: "Sugrįžau į Žiurichą. Reikia planuoti iš naujo revoliuciją".

/Iš prof.Romo Vaštoko žodžio, pasakyto š.m. Baltų Vakare, Ottawoje. Žiūr. 2 psl. /

*

- Mane visada stebina, kai pagalvoju, kad tu savo įstaigoje dirbti samdai vis vedusius vyrus, o ne viengun-gius,- kalba žmona savo vyrui.

- Labai paprasta: kai aš pradedu šaukti, tai vedu-sieji nesijaudina taip, kaip viengungiai.

K E I K S M A I

[domūs savo vaizdais yra lietuvių liaudies keiks-mai:

- Lisk vabalo blauzdon!
- Kad tave kardašius (kas nešiojasi kardą) pagautų!
- Kad tu taip lakstytum po laukus, kaip pasiutęs vilkas!
- Eik tu kumeliop!
- O kad tu kur medžiais nueitum!
- Tegul jis eina, kur niekas neužina!
- Kad didesnis nenuaugtum!

(Iš "Lietuvių Tautosaka")

PATARLIŲ TEMATIKA

Patarlės labai mėgsta iškelti aikštėn ir išgirti į-vairias žmonių dorybes: sąžiningumą, mielaširdystę, darbštumą.

• Nemesk kelio dėl takelio (dėl menkniekių nereikia nukrypti iš doros ar tiesos kelio).

• Mielaširdingas ir ant akmens pragyvens, godus - nei ant aukso.

- Tokį kšnių kask, kokį apžioji (nebūk godus).
- Purve negraibysi, taukų nelaižysi.
- Ant vietos ir akmuo apželia (tad judėk, dirbk).
- Kas rasos nebrauks, geros duonos nevalgys.

Dr. Jonas B a l y s

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS. REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

JŪSŲ AUKA TAUTOS FONDUI GARSINA LIETUVOS LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS KALBOMIS ELTOS IR RADIO ŽINIOS NESULAIKOMAI SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIUOSE KRAŠTUOSE APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:

Montrealio -1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive, N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ĮGALIOJIMAI

Calgary - 823-21 Ave., S.E.Calgary, Alta,U2G 1M9
St.Catharines -12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberdeen Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St.Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave., P7G 1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, N0L 2P0
Sault SteMarie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7
Sudbury - 246, College Str., P3C 4V5
Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave., L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

Lietuvių Namų Žinios

● Birželio 4 d., šeštadienį po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu buvusi LIETUVIŲ NAMŲ valdybos narė Julija Skrebutėnienė. Velionė buvo daug darbo valandų paaukojusi, kuriant Lietuvių Namus ir ruošiant įvairius parengimus.

● A.a. Jono Prisčepionkos atminimui LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukojo: \$100,- Viktoras Prisčepionka; \$75,- F.S. Dicum; po \$50,- L. Daunienė, M. Šelmis, C.A. Recchia, J. Stanikaitis; \$40,- Jadvyga Rimšaitė; \$35,- B.T. Stanuliai; \$30,- A. Tamul; po \$20,- P. Bigauskas, K. Čepaitis, V. Kubilienė, V. Sendžikas, J. Stravinskas, R. Ulba, F. Viola. Viso - \$620.

- a.a. Petro Šerno atminimui: \$60.10 - Dalia Žemaitytė iš Euclid, Ohio, JAV; \$30.11,- M.K. Kikutis; \$20,- A. ir A. Valadkos. Viso \$772.66;

- a.a. Jadvygos Dagilienės atminimui - \$1.000,- V. Dagilis.

Lietuvių Slaugos Namams aukojo: \$1.000,- Šturmų šeima; \$100,- K.L.K. Moterų Draugija iš Delhi.

SLAUGOS NAMŲ FONDAS dabar yra \$68.707.25. Aukos priimamos PARAMOJE, sąsk. 8711, PRISIKĖLIMO PAR. KOOPERATYVE sąsk. 155332.17 ir TALKOJE sąsk. 4259.

● Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: J. Lukoševičius iš Montrelio, Lina Kubilienė, A. Kubilius, R. Kubiliūtė, A. Makauskas ir Julija Gylienė, visi iš Chicagos; Daiva Pranulienė iš Vilniaus.

● LN POILSIO STOVYKLA Tėvų Pranciškonų stovykloje, Wasagoje atidaroma rugpjūčio mėn. 6 d. ir uždaro rugpjūčio mėn. 14 d. Dėl platesnės informacijos ir registracijos skambinti V. Drešeriui tel: 231-2661, po 1 val. p.p. ir vakarais skambinti tel: 233-4446.

● Autobusas į LN GEGUŽINĘ, rengiamą liepos mėn. 10 d. Clairville Conservation Area išeis nuo LN 1:30 val. p.p. Gegužinę rengia LN Vyrų Būrelis ir ATŽALYNAS.

1988 metų
L. N. POILSIO STOVYKLA
ATIDAROMA - RUGPJŪČIO mėn. 6 d. šeštadienį 12 val.
UŽDAROMA - RUGPJŪČIO mėn. 14 d. sekmadienį 10 val.

PATALPŲ KAINOS: vienam asmeniui - 45 dol.
šeimai - 75 dol.

VIENAI DIENAI: vienam asmeniui - 7 dol.
šeimai - 12 dol.

Stovyklautojai gali naudoti stovykloje esantį BAR-B-Q.

VEIKS PIGI STOVYKLOS VIRTUVĖ

INFORMACIJA ir REGISTRACIJA: W. Drešeris,
3830 B Bloor St., Islington, Ont. M9B 1K8.
Telef.: 1-(416)-231-2661, arba nuo 1 val. p.p. ir vakarais: 1-(416)-233-4446

● BILIAIETAI į IV-tojo PA-SAULIO LIETUVIŲ KULTŪROS KONGRESO RENGINIUS YRA PLATINAMI Prisikėlimo Parapijos salėje po mišių, Anapilyje po mišių ir Lietuvių Namuose pietų metu.

KONGRESO RENGINIAI - birželio mėn. 24 d. - LITERATŪROS VAKARAS - birželio mėn. 25 d., 9:30 val. r. - KONGRESO ATIDARYMAS; - birželio mėn. 25 d., 7:30 v.v. - Putino drama VALDOVAS, vaidina LOS ANGELES Lietuvių DRAMOS SAMBŪRIS; - birželio mėn. 26 d., 10:30 val. r. - PAMALDOS ANAPILYJE; - birželio 26 d., 8 val. v. - KONCERTAS McMillan Theatre, Toronto Universitete; - birželio mėn. 27 d. - SVARSTYBOS IR KONGRESO UŽDARYMAS Loew's Westbury viešbutyje.

- birželio mėn. 27 d. - UŽBAIGIMO POKYLIS Prisikėlimo Parapijos salėje, 8 val. vakaro.

● Kas turi išnuomojamą butą, prašomi pranešti Prisikėlimo Parapijos klebonijos raštinei.

● KANADOS BALTO FEDEACIJA kartu su BALTIEČIŲ JAUNIMU rengia metinį SIBIRINIŲ TREIMŲ MĖNĖJIMĄ, kuris vyks birželio 14 d., antradienį, 7 val. v., Šv. Pauliaus anglikonų bažnyčioje, 227 Bloor St. E. (prie Jarvis gatvės).

Bus ekumeninės pamaldos, dalyvaujant estų, latvių ir lietuvių dvasiškiams, organizacijų atstovams su vėlavomis.

Po pamaldų vyks eisena Bloor ir Yonge gatvėmis į miesto rotušės aikštę, pusvalandžio demonstracijai. VISI Kviečiami DALYVAUTI!

SUPAŽINDINO SU DR. BR. POVILAIČIO KNYGA

Prisikėlimo Parapijos salėje buvo supažindinama su nauja dr. Broniaus Povilaičio knyga LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS. Knygoje aptariamas 1918-1940 m. laikotarpis. Kruopščiai paruošta ir surinkta dokumentų bei statistikos. Autoriui mirus 1985 m., knyga liko neišleista. Šiomet autoriaus darbą užbaigė jo žmona ir knygą išleido su velionio draugų ir organizacijų pagalba.

Ši knyga, autoriaus nuomone, iš komunistinės vergijos išsivadavusiai Lietuvai pasiliks kaip vienintelis dokumentas, parodantis ateities kartai, kokią pažangą Lietuva buvo padariusi per 22 metų nepriklausomybės laikotarpį. Dabar beveik viską okupantas nepataisomai sunaikino, kas šioje knygoje ir išryškėja.

Plačią knygos apžvalgą patiekė agr. dr. Petras Lukoševičius.

Antroje minėjimo dalyje dr. J. S. Ungaila kalbėjo apie knygos autoriaus, Br. Povilaičio asmenį.

Po to vyko koncertinio pobūdžio dalis. Pianinu meistriškai pagrojo klasikinę kompozitorių kūrybos D. Baršauskaitė. Fleitistas P. Riegis. J. n. a. pagrojo keletą kūrinių. Jam akompanavo jo žmona Lauryn.

Po to visi buvo pavaišinti kava, skaniais pyragais, besidalinant išpušiais. Dalyvavo 200 žmonių. K.A.

● IŠGANYTOJO PARAPIJA liepos mėn. 17 d., sekmadienį rengia pamaldas išvyką ERINDALE PARK, Dundas į rytus nuo Mississauga. Išvykos bilietų galima gauti Išganytojo Parapijoje po pamaldų.

Lietuvių evangelikų Sinodo suvažiavimas vyks Vokietijoje rugpjūčio 5-7 d.d.

MOTINOS DIENA Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: motinų ir svečių priėmėjas - gėlių įteikėjas, LN Vyrų būrelio valdybos narys p. REVAS. Elėraščių deklamatoriai: BAIBOKAS Jason, broliukai RUŠLIAI: Vytautas ir Linas.

MOTINA - TAUTOS STIPRYBĖ

MOTINA - mūsų pasaulio paslaptis, stebuklas. Iš visų švenčių pasaulyje, svarbiausia ir prasmingiausia yra MOTINOS DIENA. Kiekvienas pasaulyje gyvenantis žmogus be motinos jame neatsirado. Motinos Diena yra tarptautinė šventė. Kiekviena tauta ją švenčia pagal savo papročius ir tradicijas.

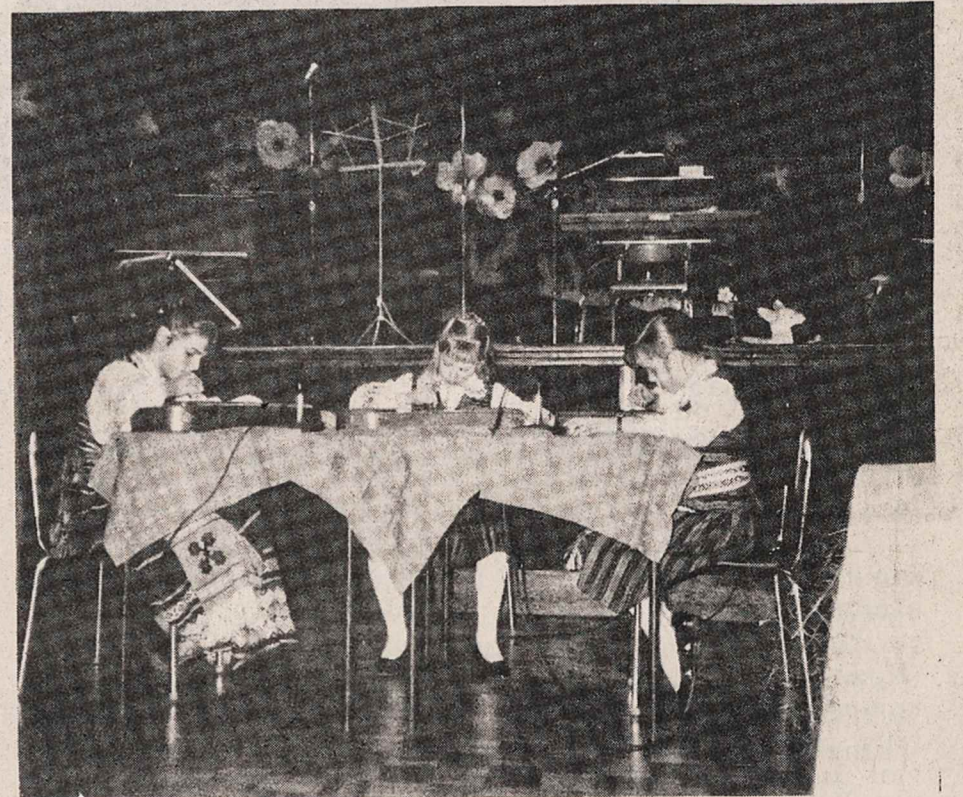
Motinos vaidmuo šeimoje yra nepaprastai reikšmingas. Tai šeimos pagrindas. Jeigu šeimos moraliniai ir tautiniai yra sveikos, tai ir tauta yra atspari ir sveika.

Šiais laikais, kai moralinės vertybės yra trypiamos, religija ignoruojama arba kai kur ir pajuokiamą, tai motinos reikšmė šeimoje yra nepaprastai svarbi ir atsakminga.

Kasdieninis gyvenimas rodo, kad tikinti lietuviška šeima yra stipresnė ir atsparesnė nutaūtėjimui bei kitoms pagundoms. Tai yra ryškiai pastebima okupuotoje Lietuvoje.

Esantieji laisvame pasaulyje lietuviai, kaip ir tėvynėje, gegužės mėnesio pradžioje savo motinas pagerbia ne tik šeimoje privaliai. Bendruomenės organizacijos, bažnyčių parapijos motinoms rengia viešus pagerbimus - pietus su programa.

Sėkmingas ir gausus lankytojų Motinos Dienos rengimas buvo suruoštas Toronto LIETUVIŲ NAMŲ valdybos ir kitų LN organizacijų veikėjų š.m. gegužės 8 dieną. Iškilmingi pietūs vyko Karaliaus Mindaugo menėje. Pietums buvo paruošti 4 patiekalai. Jie

Hamiltono kanklininkės Velykų Stalo renginyje 1988, IV, 10 d. Nuotr. T. Stanulio

prasidėjo 11:30 val. r. ir tęsėsi iki 3 val. p.p. Dalyvavo apie 500 asmenų. Visos motinos ir moterys, įeinančios į salę, gavo iš Lietuvių Namų atstovo p. Revo po gėlę ir bilietėlį vynei prie pietų. Jų metu vyko meninė programa, kurią atliko Toronto ATŽALYNO jauniausioji tautinių šokių grupė. Grupei vadovavo Daiva Krivaitė ir Marija Hurst. Jaunieji šokėjai pašoko "Vėdarą", "Kalvelį" ir "Suktinį". Šokius lydėjo akordeonistė Danutė Pargauskaitė. Motinoms buvo malonu matyti savo jaunučius šokėjus.

Visus jaudino jaunieji deklamatoriai savo eilėraščiais, skirtais motinoms. Du broliukai - Linas Rušlys skaitė "Mano mamytė", Vytautas Rušlys - "Mano Vytis ir Trispalvė". Štai jo deklamuoto eilėraščio žodžiai: "Tėvelis nupiešė man Vytį, Aš vėliavėlę nudažiau. Ji popierinė ir mažytė, Bet man už viską švies gražiau. Geltona, žalia ir raudona Vėjeliiu pučiant mirguliuos, Viena primins rugelių duoną Kita kaip sodai mūs žaliuos.

O ta trečioji, tartum kraujas Vis neramins ilgai mane, Kol švies tėvynei rytas naujas, Kol Vytis laisvę jai parneš.

Eilėrašties gautas iš T. Renkauskienės 1945 m. surinkto Prancūzijoje rinkinio "Vaikų Dainelės". Trečias deklamatorius Baibokas Jason, labai ryškiai, švaria, gražia lietuvių kalba atmintinai padeklamavo "Seniai, seniai sumigo" ir "Žibuoklė". Jį paruošė jo močiutė Regina Matulvič.

Baibokas Jason yra miš-

rakraujis berniukas. Jį auklėja Regina Matulvič. Jį matome jau eilę metų Toronto Prisikėlimo Parapijoje, kur kiekvieną sekmadienį eina ministranto pareigas, rūpestingai patarnauja prie mišių, dažnai 10:15 ir 11:30 val.

Tautiečiai mato jį visada šokantį ir ATŽALYNO jauniausiųjų grupėje. Jo deklamuoti eilėraščiai buvo skirti jo močiutei-auklei pagerbti.

Meninę programą pravedė LIETUVIŲ NAMŲ Vyrų Būrelio vicepirmininkas Vladas Stabačinskas.

Atsilankiusias motinas nuoširdžiai pasveikino LN valdybos pirmininkas J.V. Šimkus.

Nuo savęs noriu pridėti: "Miglotoji mano atminty, Tavo veidas mane gaivina svetimoje padangėje. Užgeso džiaugsmo dienos, kai Tave Sibire nukankino..."

Tą gražią Motinos Dienos šventės tradiciją jau daugelį metų tęsia Toronto Lietuvių Namai, kuriems priklauso mūsų nuoširdžiausia padėka.

Stepas V a r a n k a

● ATŽALYNAS, estai ir latviai pasirodė specialioje programoje, kurią suruošė Molson alaus gamykla Ontario Place parke ir pavadino "A Salute to the Baltic States".

● Įvertinkime dėmesį: CFRB Radijo stotis paminėjo 1948 m. įvykdytus masinius trėmimus į Sibirą. Už tai reikia padėkoti paskambinus į šią stotį tel. 924-5711, kaip galima didesniai skaičiui mūsų tautiečių. Nepamirškime!

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĘ SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/2% už 90 dienų term. indėlius
7 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
7 1/2% už 1 metų term. indėlius
8 % už 2 metų term. indėlius
8 % už 3 metų term. indėlius
9 % už GIC 1 m. garant. inv. paž.
9 1/4% už GIC 2 m. garant. inv. paž.
9 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensijų planą (var. rate)
9 % už 1 m. term. pensijų planą
9 1/4% už 2 metų term. pensijų planą
9 1/2% už 3 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą RRIF (v.r.)
6 % už taupymo sąskaitas
5 1/2%-7% už kasd. palūk. s-tą
7 1/2% už virš \$10,000 kasd. pal. s-tą
5 1/2% už kasd. pal. čekių s-tas

AKTYVAI VIRŠ 65 MILIJONU DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir morkičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigų perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of credit) ir antriniai morkičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

180-179 d. term. ind. 7 1/2%
180-364 d. term. ind. 7 1/4%
1 metų term. indėlius 7 3/4%
2 metų term. indėlius 8 %
3 metų term. indėlius 8 %
1 metų GIC-met. palūk. 9 %
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2%
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8 %
RRSP-1 metų term. ind. 9 %
RRSP-2 metų term. ind. 9 1/4%
RRSP-3 metų term. ind. 9 1/2%
Specialią taup. s-tą 7 1/2%
Taupomąją sąskaitą 6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 1/2%
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 1/4%

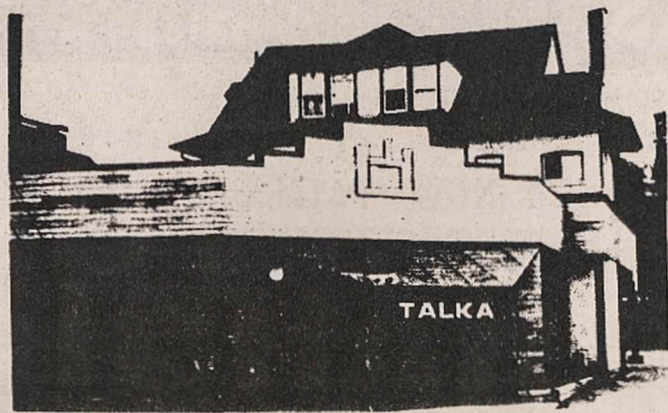
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Naimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.)	3%
santaukas	5.75%
kašd. pal. taupymo s-ta ..	5.25%
90 dienų indėlius	8%
1 m. term. indėlius	9.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. ..	8.75%
3 m. term. indėlius	9.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 7. %	
RRSP ir RRIF 1 m.	9.25%
RRSP ind. 3 m.	9.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.25%	
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%	
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$20,000.	
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais — nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos — rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

montreal

JŪRA, POILSIS, ŠILTI KRAŠTAI IR KITI GALAI

Dobilas

/ pabaiga /

Nė nepajutau kaip garsiai pasakiau: "Žiūrėkit mieliosios, čia tikriausiai mūsų Alinutės mašina."

Tikrai, — pritarė Pranutė. — Nieko nebus baisaus, jei štai lietuviškai parašysiu jai pasveikinantį raštelį ir užkišiu už lango valytuvo. Jei mašina kieno nors kito, raštelį numes, o jei tai jos — būtų smagu ją pamatyti, nes čia ji jaučiasi kaip namuose. Praėjusiais kartais mus visur išvežiojo ir viską aprodė.

Pasakyta — padaryta. Grįžus, moterys tvarkė atsi-

vežtus drabužius, o aš stebėjau, mantriai vėjuje besivartančias žuvėdras. Vos apsitvarkius, sužėravo lange mašina ir linksmu veidu pasirodė Alinutė su vyru, aukštai iškėlusį rėčio didumo padėklą, ant kurio raudonavo beveik vaiko kumščio dydžio braškės.

— Gerai, kad susipratote užsiregistuoti mūsų mašinos lange. Čia va atvežėme šviežių uogelių, tik šiandien patys prisirinkome.

Snektelėjus apie kelionę, Alina mus paliko griežtai įsakydama ją aplankyti kitos dienos pavakariais kavutei. Jai išvažiavus, pajutome tikrą visos dienos nuovargį ir pradėjome ruoštis poilsiui, vėjui vis stiprėjant.

Ryte vėjas dar šėlo, bet mes vis tiek nuskubėjome prie jūros. Ten tik keletą minučių pasigėrėję užvirusia jūra, grįžome į buveinę. Moteriškos išsiskubino į miestą, kad veltui laiko neleistų ir netinkamam orui esant, galėtų apžiūrėti krautuvėse kainas, naujas madas. Aš irgi trunkiausi, kartais su jomis, kartais vienas. Pavakariais aplankėme Alinutę pasmagurianti specialiai jos vyro Styvio išvirta kava. Dievulėliau, ji gyveno kaip karalienė! Puikus keturių didžiulių kambarių butas, gražiausiais baldais apstatytas, ir tik jai vienai su vyru. Bemačiant ant stalo atsirado ropinė ir garuojanti kava su sumuštiniais. Kągi, vaišinomės, kalbėjome ligi sutemos. Grįžti pėsčiomis neleido, parveždami kaip ponus į mūsų nedidelį kambarį.

Trečiąją dieną vėjas ir jūra, tikrai dar mums nematyti susišiaušė. Dangus žemais, greitais tamsiais debesimis apsiklostė ir protarpiais pakraščiuose išsijungė žaibai. Lietaus tikro vis neparodė, tik kartais pamėtė stambiais lašais, pavaikydamas praeivius. Kadangi tai buvo nekasdieniškas mums reiškinys, apsiginklavę lietpalčiais, išsiskubino į pajūrį. Čia vaizdas visai pasikeitęs. Vietoje mėlynuojančios begalybės matėme tiktai baltą putų makalynę, kuri rodėsi iš paskutiniųjų norėjo įniršusiai susijungti su lakstančiais juodais debesimis. Nuo jūros purslų, nešamų vėjo, mūsų akiniai greitai apsiklojo pilkšva druskos plutele ir visais prieš akis vaizdas maišėsi pilkoje masėje su kauksmu ir savotišku šnypštumu. Iš po skverno skubiai išsitraukęs kamerą, nufotografavau seriją dar nematyto jūros ir vėjo šokio. Mane lydėjusios "mergaitės", lyg susitarusios, užtraukė kadaise jaunystėje girdėtą dainelę: "Jūra motinėle tūr dukrelių būrį, vėjui tėvui liepiant, visos šokti turi." Tikrai, ši daina čia labai tiko.

Puldamos vandens masės be pasigailėjimo ardė ir nešėsi į gilumą jūros ir šiaip labai siaurą likusį paplūdimio ruožą. Vėjas su druskinio rūko dūžiais pasiekė ne tik veidą, lūpas ir kitas atviras vietas, bet juntamai veržėsi į vidų. Žmona taip susižavėjo šiuo nematyto šokiu, kad tikrai kaip užhipnotizuota stovėjo. Paėmęs ją tvirtai už rankos tempiau tolyn nuo siuntančios vandens masės, bijodamas, kad ji nevirstų druskos stulpu, kaip kad padavinuose minima. Kai išmukome į miestą, namai vėją kiek užstojo ir sušvelnino. Tą dieną laikėme labai pasisekusia, nes anksčiau tokio vaizdo nebuvo tekę matyti.

Audrai kiek aprimus, susilaukėme svečių. Sužinojęs, kad esame atvažiavę, su šypsniu atskubėjo Bajoras ir, turbūt, jūros siautulio atžymėjimui, atnešė didelį butelį kaduginės, su kuriuo padraugavus, išskleidėme debes.

Taip ir slinko dienos, pasipuošusios vėjais, šalčiomis bangomis ir visokiais kitais netikėtumais.

Prisimenu, viešint prieš keletą metų pas tuos pačius šeiminius, buvo visai kiti reikalai. Tada turėjome ciemę iš garažo įkurtą butelį, visai atskirai nuo kitų ir tvirtas, tik pusamžės loveles. Gi šį kartą daugiausiai pasigedome judrios šeiminių, kuri anksčiau mums su patarimais padėjo ir grįžus nuo jūros, pasitikdavo su naujais rytojui planais. Šį kartą ji buvo jau įbridusi giliai į kitą svajų pasaulį ir retai mus prakalbėdavo, nebent ieškodama namuose prapuolusio savo vyrelio...

Prisipažįstu, kad mes irgi nėjome jaunyn. Juntaimai žengėme į gyvenimo paskutinę pakalnę. Tokiame amžiuje dažnai kasdienybė be reikalo puoši tamsiomis spalvomis. Šį kartą netikėtai veik su mumis atvykusi kaimynė beveik atstojo buvusią šeiminių. Ji, lyg nujausdama, kad esame nusivylę, kaip šviesos kibirkštėlė pasirodė ir su švelniai sukurtais, daugiausia jos pačios juokais, mus vėl atvedė į gyvenimą. Tai buvo tik prieš keletą dienų iš jaunystės išsimušusi ir dar žydinti kaip rožė, ponja Mila. Visi sutartinai jai dėkojame.

Kaip paprastai, po audrų vėl ramybė ir skaidrus dangus nušvinta. Tikrai šį kartą buvusio, nors su maža smėlio priemaiša, paplūdimio veik visai neradome. Jūrai, /nukelta į 8 psl...../

Mirus Mylimai Motinai

A † A

MARCELEI PIEČAITIENEI

visai Piečaičių šeimai reiškiu užuojautą —

JOANA KĘSGAILIENĖ

Mirus Brangiai Motinai

A † A

MARCELEI PIEČAITIENEI,

nuoširdžiai užjaučiame dukterį STASĘ Naruševičienę, sūnus VINČĄ ir JUOŽĄ, vaikaičius ir visus artimuosius —

MONTREALIO "GINTARO" ANSAMBLIS

Brangiai Motinai

A † A

MARCELEI PIEČAITIENEI

mirus,

jos vaikus STASĘ, JUOŽĄ ir VINČĄ, jų šeimas ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

MONTVILŲ ŠEIMA

Mirus Motinai

A † A

MARCELEI PIEČAITIENEI,

dukterį STASĘ Piečaitytę—Naruševičienę, sūnus JUOŽĄ Piečaitį su šeima, VINČĄ Piečaitį su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

BIRUTĖ ir HENRIKAS NAGIAI

Iškeliauvus amžinybėn brangiai Mamytei

A † A

ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI,

dukteris AIDĄ, LANĄ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

MONTREALIO MERGAICIŲ CHORAS "PAVASARIS"

Dainių Lukoševičių,

mirus mylimai žmonai ALBINAI,

skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia

BIČIULIAI

Po sunkios ligos mirus

A † A

ALBINAI GRIGAITĖ—LUKOŠEVIČIENEI

jos vyrą DAINIŲ, dukras AIDĄ ir LANĄ ir visus artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

BIRUTĖ ir HENRIKAS NAGIAI

Po sunkios ir ilgos ligos

A † A

ALBINAI LUKOŠEVIČIENEI

mirus,

jos vyrą DAINIŲ, dukteris LANĄ ir AIDĄ bei visus kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

MONTVILŲ ŠEIMA

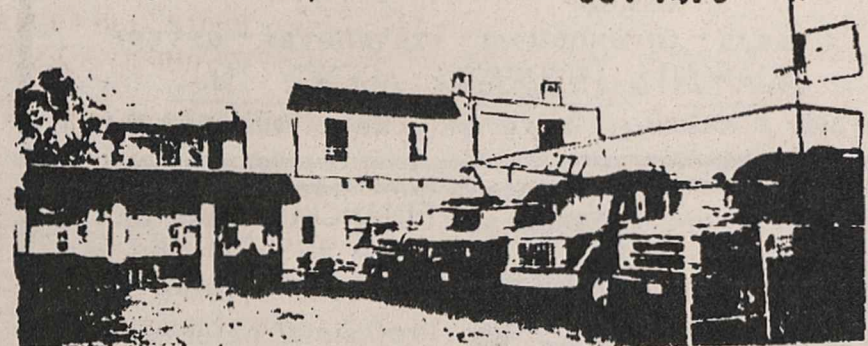
Gerbiamieji "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojai, 1988 metai jau įpusėjo, bet mūsų prenumeratorių tarpe dar vis randasi ne tik už šiuos metus nesumokėjusių, bet ir už praėjusių. Būtų mums malonu, kad visi atsiskaitytumėte ilgai nedelsdami. "NL"

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que..
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA—INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOYIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

1988 METŲ

EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

3. Birželio	15 — 29	5. Liepos	13 — 27
4. Liepos	6 — 20	6. Rugpjūčio	17 — 31
		7. Rugsėjo	7 — 21

EKSKURSIJŲ KAINOS: 2.-ji- \$2016.00; 3.-ji ir 7.-ji- \$2284.00; 4.-ji ir 5.-ji — \$2384.00, įskaitant vizą ir draudą (cancelation, accident ir medical/hospital). Visos grupės 11 dienų Vilniuje ir 1 dieną Maskvoje. Po Vilniaus galima važiuoti į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pageidavimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant, įmokant \$200.00 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti 30 dienų prieš išvažiuojant. Ekskursijas 2-ą, 5-tą ir 7-tą lydėsiu aš pats. Montrealečiai išskrenda iš ir grįžta į Montreali. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu:

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

MIRUSIEJI:

● MARCELĖ PIEČAITIENĖ, 91 m. amžiaus, mirė ir palaidota iš AV Parapijos šventovės.

Liko dukrė Stasė Naruševičienė su šeima, sūnūs Juozas ir Vincas su šeimomis.

● ALBINA GRIGAITĖ-LUKOŠEVIČIENĖ mirė po sunkios ligos.

Liko vyras Dainius, dukros Aida ir Lana. Palaidota iš AV Parapijos šventovės.

● JOKUBAITIENĖ /STRIMAITYTĖ/ Marcelė, 94 m. mirė ligoninėje.

Liko 3 sūnūs, 2 dukterys, 8 vaikaičiai ir 7 provaičiai. Palaidota iš AV Parapijos bažnyčios Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississauga, Ont.

Užuoja mirusiųjų artimiesiems.

● Andrius VALEVIČIUS po vestuvių Toronte, kelias dienas praleido Montrealyje su savo žmona ALMA. Abu išvyko porai mėnesių į Vermontą. "NL"

/.....atkelta iš 7 psl./

JŪRA, POILSIS, ŠILTI KRAŠTAI IR.....

matyt, reikėjo kur kitur kriauklių ir visų kitų priemonių mišinį nugabenti. Čia riogsojo suversta dviejų pedų užtvara ir už jos pasiūšusios aštriosios. Traktoriai su drapakais važinėjo, norėdami kiek sušvelninti jo likusį ruožą, bet labai nesisekė. Pasirodė, kad paseno ir visi paplūdimyje įrengimai. Kažin kodėl jų niekas nepakeičia. Buvusieji anksčiau šilto ir šalto vandens įrengimai nusiplauti druskai, sugedę ir nebeveikia. Išvies irgi - paemusios joms skirtą turtą, tik ji paskalauja ir vėl atsiunčia į paviršių... Buvęs visai pakenčiamas Švento Petro miesto vietovės paplūdimys irgi tapo baigiančiu savo amžių seneliu. Sakoma, nereikia nustoti vilties. Tikiau, kad vieną dieną jūra buvusias smiltis atgal sugrąžins prie krantų, ir vėl galėsime ką nors minkščiau pasikloję, jame vartytis.

Reikėtų priminti, kad šis paplūdimys yra pamažu sutraukęs visus iš aplinkinių, neišskiriant ir Kanados subrendusiuosius arba dalinai jau peraugusių žmonių būrius; tiksliai apsidairius, pagalvojai, kad nedaug kartų jie čia beatvažiuos.

Bendrai imant, į tokias poilsio vietas važiuojant, susidaro kelios žmonių grupės. Tikrą poilsį gauna tie, kurie važiuoja pas gimines ar labai gerus pažįstamus. Kiti, kurie turi užtenkamai pinigų išsinuomotį prie jūros moteliuose ar hoteliuose kambarius - gali gerai pailsėti. Tačiau tie, kurie važiuoja, norėdami būti tik pribūšiais - dar kai kur vadinamais kampininkais - tai senesniame amžiuje poilsio neranda, tik įvairius nepatogumus. Tai tik mano paprasta nuomonė.

Geriems žmonėms padedant, tiksliai atskaičiavę mums skirtas dieneles poilsui ir linksmesni, kaip atvažiuodami, skubinomės į namelius, kur taip ramu ir gražu: čia tik pradėjusi galvutes kaišioti žolytė tokia miela ir švelni, kad negali ja atsidžiaugti.

● BALTĖJA planuoja skautų skaučių STOVYKLĄ rugpjūčio mėn. 11-12-13-14 dienomis. Smulkesnės žinios suteikia Petras Drešeris, tel: 363-9983.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297

D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKI
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, kampo 45-th Ave.,
Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.B.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Vieu, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

RENGIA

JONINES

BIRŽELIO 26 d. 12 val. SEKMADIENĮ,

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 rue de Seve, Montreal.

PROGRAMOJE:

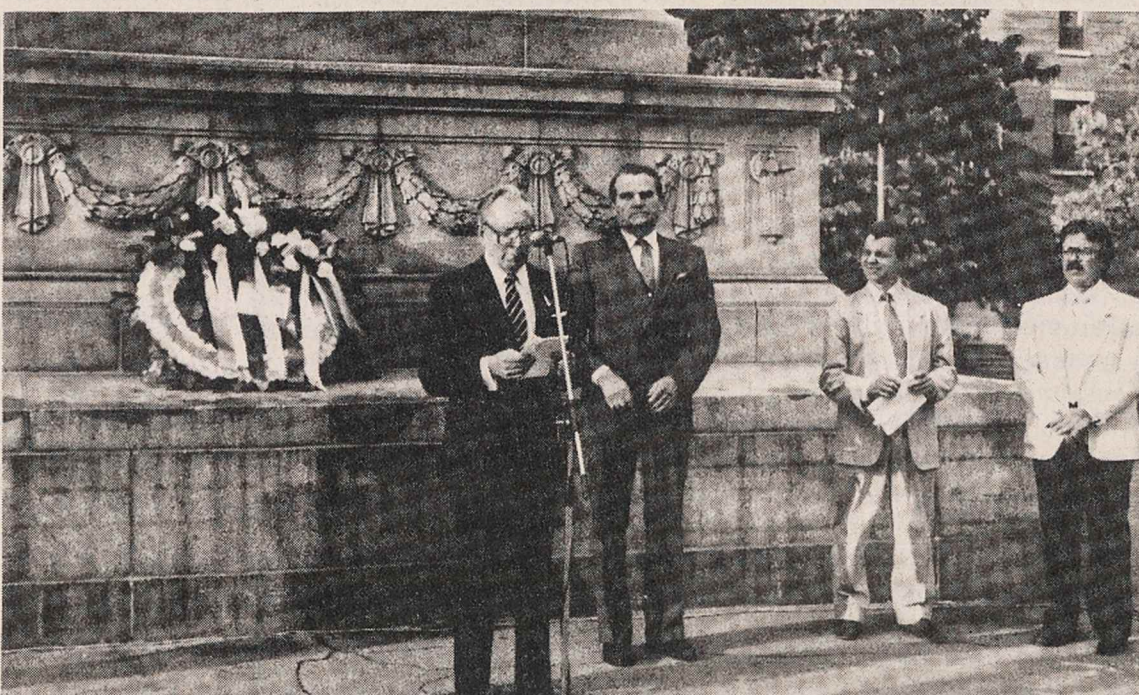
- * Jonų, Jonių, Petru - Povilų pasveikinimas
- * Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ

• Pietūs • Baras • Loterija

VISUS MALONIAI KVIEČIAME ATSLANKYTI

Įėjimas: \$8.00

VALDYBA

Šių metų Birželio trėminių minėjimas Montrealyje Nuotr. A. Kalvaičio.

Dorvalyje skubiai PARDUODAMAS 2-jų butų namas: 6½ ir 4½ kambarių, ir svečių kambarys su židiniu. Labai gerame stovyje. Prašoma \$160,000. Skambinti D.N. Baltrukoniui Tel.: 737-0844 arba 275-9181.

IŠNUOMUOJAMAS

apšildytas 3½ kambarių butas Ville St. Laurent nuo liepos mėn. 1 d. ar vėliau, arti autobuso stoties ir prekybinių centrų. Nuoma - \$300.- mėnesiui. Tel.: 696-1300 arba 334-3344

Maurice Electric Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUE. H8P2C5

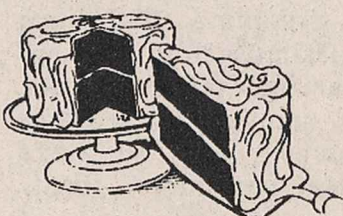
TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO

REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignets (Ponchus)
- Įvairūs pyragaičiai
- Sūgurgos
- Sūsaliniai
- Agurciniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E. Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- * Taisau ir remodeluoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7303 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-je

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI VIRŠ \$25,000,000 REZERVAS VIRŠ \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9½%	TAUPYMO - specialios 5¼%
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su gyv. dr. 5%
1 metų..... 8½%	TAUPYMO - kasdieninės.. 4¾%
180 d. - 364 d. 7½%	EINAMOS 4½%
120 d. - 179 d. ... 7¼%	RRSP ir RRIF term. 9½%
60d. - 119 d. 7%	RRSP ir RRIF taup..... c %
30 d. - 59 d. 6¾%	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 10¼% ASMENINĖS nuo 11½%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----

Vasaros sezono laikui nuo GEGUZĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams

ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŲS GĖRIMAI

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

LASALLE AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 117

FINANCIAL SERVICES
& INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai
finansų reikalais:

* Annuities * R.R.S.P. * Finansų ir mokesčių planavimas
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3
Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496